

Lời mở: Thời trang có thể được ví như thời tiết bốn mùa, luôn luôn thay đổi nhưng vẫn theo một định luật chung; mùa hè nóng, mùa đông lạnh. Tuy nhiên, có những năm nóng lạnh thất thường, cũng có những lúc trời bất chợt đổ mưa sau nhiều năm hạn hán... Dự Báo Thời Trang mong có thể giúp được bạn phần nào trong việc chuẩn bị cho mình một dáng vẻ mới thích hợp cho một mùa mới. Cũng như bạn đừng để thời tiết xấu làm uổng phí một ngày tốt, đừng nên để thời trang mới làm lu mờ đi nét đẹp sẵn có của bạn.

hè 98 bắt đầu của những nét thời trang mới

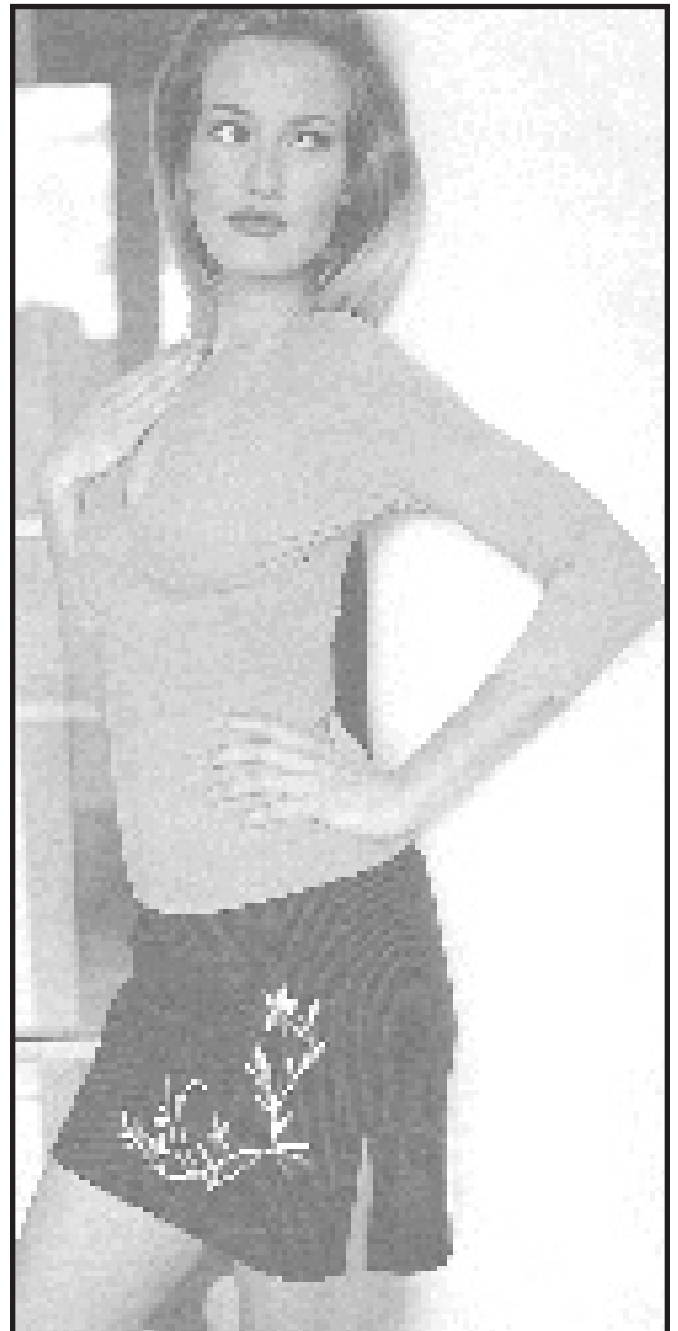
Mùa hè, khí trời oi bức, các bạn gái thường có khuynh hướng tạt ngang vào các shopping mall để... tránh nắng. Bạn dạo một vòng, trang phục mùa hè được trưng bày đến hoa cả mắt. Nhìn tổng quát bạn vẫn thấy có những kiểu mà năm ngoái bạn đã mua như quần rộng, đầm xòe dài, áo hai dây, dép hở ngón, túi xách tay quai ngắn,... Tuy nhiên nếu nhìn kỹ, bạn sẽ thấy có một số điểm khác biệt. Vậy mời bạn xem thử thời trang mùa hè năm nay có gì mới lạ.

Váy và đầm dài của mấy năm trước được may vải xéo, năm nay được cắt vải thẳng do đó không xòe rộng ra, thành thử phải có hai đường xẻ ở hai bên (slit skirt) để bạn có thể bước đi một cách thoải mái (hình 1). Ưu điểm của kiểu này là vì đường xẻ có thể sẽ khá cao, cho nên nếu bạn có đôi chân thon thả thì vẫn có thể “khoe” được. Nếu vì một lý do nào đó bạn không muốn “khoe chân” thì bạn có thể chọn mua những kiểu được cắt A-line, tức là phần gấu được cắt hơi rộng ra theo hình chữ A và không có đường xẻ hai bên.

Đầm và váy ngắn cũng theo cùng một hình thức nhưng phần nhiều chỉ xẻ ở một bên chân. Kiểu này hoặc là mặc rất ngắn hoặc là ngang đầu gối (tùy theo là bạn mặc đi làm hay đi chơi). Bạn đừng lo, những đường xẻ này tuy đôi lúc có khá cao nhưng không thuộc loại “up-to-there” nên phần nhiều là “vô hại” (hình 2&3). Cũng cần nói nhỏ với các bạn có chiều cao “khiêm nhường” như Hồ Điệp là kiểu đầm ngắn ngang đầu gối sẽ làm cho bạn nhìn thấp hơn bình thường.

Quần dài hè năm nay ngoài hai kiểu quần ôm ống xòe và quần rộng ống thẳng như năm ngoái, còn có kiểu quần ngắn ngang bụng chân (cropped pants). Kiểu này phần nhiều là quần ôm và nó cũng sẽ làm cho chiều cao của bạn bị giảm đi. Tuy nhiên nếu bạn mặc ngắn ngang đầu gối thì lại không sao.

Điểm đặt biệt của hè năm nay là váy và quần được may lưng thấp và thắt bằng dây rút (drawstring, hình 5). Lợi điểm của kiểu này là bạn có thể dễ dàng điều chỉnh vòng eo mỗi khi lên cân xuống cân hoặc khi bụng đói bụng no. Hơn nữa bạn nào eo thon bụng nhỏ có thể dùng kiểu này làm mấy anh... lé mắt chơi. Khuyết điểm là dây rút không được “an toàn” cho

hình 1

lắm, thỉnh thoảng bạn nên len lén kiểm tra để tránh có “accident”, nếu không các anh lại bị lè... thật thì tội nghiệp lắm.

Đi đôi với thời trang lung thấp là áo ngắn, tất nhiên không quá ngắn đến độ... không mặc được. Cổ áo, kể cả áo hai dây (tank and camisole), thường có cổ vuông, cổ chữ V, và cổ thuyền (cổ tròn vẫn có nhưng ít hơn). Tay áo có hai chiều dài, ngắn thì ngang khuỷu tay (elbow length, hình 4), dài thì 3/4 tay (three-quarter length, hình 2). Kiểu này thích hợp cho mọi thể hình và áp dụng cho cả áo có cài khuy (cardigan) và áo đầm.

Một kiểu nữa cũng đang bắt đầu “bành trướng thế lực” là tube top (hình 6). Kiểu này là loại áo không có tay cũng không có cổ, chỉ có phần thân (không hiểu có còn được gọi là “áo” hay không?). Lợi điểm là rất mát mẻ, khuyết điểm là rất trông trãi, cho nên bạn nào thích kiểu này nên cẩn thận mỗi khi vươn vai hay hoa chân múa tay. Kiểu không dây này cũng được áp dụng cho đầm, nhất là loại ngang đầu gối hoặc ngang bụng chân.

hình 3

hình 4

hình 5

hình 6

Khi kiểu áo quần thay đổi thì màu sắc, chất vải, và cách trình bày cũng thay đổi. Màu sắc mùa hè chủ yếu là những màu nhẹ, hài hòa, tươi mát. Bước chân vào các tiệm thời trang, bạn có thể dễ dàng nhận ra sự nổi bật của quần áo theo hệ màu xanh da trời và xanh dương, một màu hoặc ca-rô (ít thấy sọc). Ngoài ra các màu hồng phấn, tím nhạt, cam nhạt, và vàng nhạt cũng được chuộng. Màu trắng luôn là màu thích hợp cho mùa hè. Năm nay, trắng, xanh dương (hoặc đen), và đỏ là ba màu thường thấy chung với nhau nhất (ví dụ như áo trắng có viền tay và cổ màu xanh, đỏ, áo trắng điểm một ít hoa đỏ, hoặc áo đen với lớp trong màu đỏ).

Có ba mình vải chính trong hè năm nay. Thứ nhất là vải đan (crochet, knit) theo kiểu có gân nhuyễn, hoa văn hay con sò. Loại này phải được giữ gìn cẩn thận vì chỉ cần một hai mối chỉ bị đứt là có thể làm hư cả cái áo. Loại thứ hai là vải ren (lace, hình 7) hoặc vải voan (veil). Cả hai đều cần phải có lớp lót trong mới đủ "tiêu chuẩn" để mặc... ra đường.

Loại thứ ba là vải thun (strech), loại này rất dễ mặc nhưng bạn nên chọn cẩn thận vì chất lượng đôi khi không được tốt. Vải jean thì có màu xanh dương đậm (true blue) thay vì màu bạc như mọi năm.

hình 8

hình 7

hình 9

Điểm nổi bật nhất của hè này là những trang trí có hoa (floral design). Hoa hồng (nhiều nhất), hoa uất-kim-hương, hoa loa kèn, và cả bộ tứ mai lan cúc trúc cùng các loại hoa... không rõ tên khác đều được đem lên tô điểm cho thời trang mùa hè, kể cả y phục buổi tối (hình 8). Ngoài trang trí hoa còn có vải in theo kiểu thượng hay là Indian style thiên về hoa văn nhiều hơn là hoa. Điều ngộ nghĩnh của thời trang là những gì bị cho là "quê mùa" nhất của năm trước bỗng dung có thể trở thành diêm dúa nhất cho năm sau. Nếu như năm ngoái có thời trang đồ gấm thì năm nay có thời trang đồ thêu (embroidered, hình 2 & 8).

hình 10

Vườn hoa kẻ trên hoặc được in trên vải, hoặc là được thêu. Và tất nhiên rất đẹp. Tuy vậy, Hồ Diệp khuyên các bạn không nên mua một lúc mười bộ đồ thêu vì lẽ như kiểu này chỉ được chuộng trong vòng một năm, thì đồ thêu sẽ trở thành “quá đắt” vào năm tới.

Thời trang, nếu chỉ nói về quần áo thôi sẽ không đủ, mà phải bao gồm thêm các đồ phụ tùng (accessories) như giày dép, túi đeo, dây chuyền bông tai,... Giày dép có nét thanh hơn platform đã “thống trị” trong một thời gian khá lâu. Vẫn có đế vuông và dây đan nhưng nhỏ hơn (hình 9). Loại dép không có quai phía sau (mule) thường có hai hoặc ba quai phía trước, còn loại một quai thì là dép lưới thay vì dép da (hình 10). Loại dép xỏ ngón (thong sandal, hình 11) bị “thất truyền” mấy năm, nay “tái xuất thị trường” với nhiều nét thanh mảnh nhẹ nhàng, rất hợp với bàn chân nhỏ thó của con gái Á Đông. Với sự “ra đi” dần dần của platform, giày dép có phần thấp hơn. Khuyết điểm là bạn không thể “ăn gian” chiều cao được nữa. Ưu điểm là mấy anh tự dung cảm thấy mình cao thêm một chút, biết đâu lại đâm ra thích... đi bên cạnh bạn hơn.

Kiểu túi đeo hai quai ngang tới thắt lưng vẫn được chuộng. Vào mùa lạnh, túi da có vẻ thích hợp, nhưng vào mùa nóng, giỏ cói nhìn nhẹ nhàng hơn (hình 12). Nói là giỏ cói nhưng có đủ các màu đi theo quần áo của bạn. Nếu bạn muốn thay đổi mà không muốn đi lạc mốt thì bạn có thể mua loại túi có hai quai nhỏ để xách tay. Một kiểu nữa cũng đang được các bạn trẻ ưa chuộng là túi nhỏ, đẹp và có quai thật dài để đeo chéo qua vai. Kiểu này thật ra chỉ đeo làm làm kiếng chứ không đựng

được nhiều thứ. À, nếu bạn không tìm được giỏ cói vừa ý thì tìm mua giỏ mây hoặc giỏ cước cũng được.

Với 11 giải Oscar, Titanic và Heart of the Ocean có ảnh hưởng lớn đến các kiểu nữ trang đang được ưa chuộng hiện nay, giả cũng như thật. Hoa tai,

dây chuyền cổ, tay và cổ chân được kết bằng những hạt đá nhỏ thành từng chuỗi hoặc thành hình hoa văn. Màu thường gặp nhất là màu xanh biển (sapphire). Các màu khác như tím (amethyst), vàng (citrin), xanh lá cây (peridot), đỏ (garnet), nâu (quartz)... đều có thể được tìm thấy. Ngoài ra trang sức làm từ hạt trai nước ngọt nhân tạo (cultured freshwater pearl) cũng đang bắt đầu được nhiều người ưa chuộng.

Tóm lại, thời trang hè 98 dẫn chúng ta sang một hướng mới; quần dài thì ngắn hơn mà váy ngắn thì dài hơn, giày thấp hơn, túi nhỏ hơn... Tuy nhiên không phải tất cả các kiểu mới đều hợp với tất cả mọi người. Bạn nên chọn lựa kỹ, chịu khó bỏ thì giờ đi “window shop” trước khi quyết định mua hay không mua một món đồ mới. Và nhớ là đừng để cơn sốt thời trang làm hỏng đi mùa hè của bạn.

hình 11

Hồ Diệp

Sách báo tham khảo:

Vogue Magazine, Glamour Magazine, Mademoiselle Magazine, J.Crew Catalog, and Victoria's Secret Catalog.

hình 12

chuối ngày đã qua

Giam mình trong phòng vắng, điều thuốc tàn dần theo từng làn hơi mỏng mang nặng nỗi niềm một chàng trai vừa tròn 24 tuổi. Đêm nay, tất cả như vô nghĩa, không nển, không hoa, không bạn bè, không người thân, trong cái khoảng trống kia chỉ có con tim đang ray rút với luống suy nghĩ quay cuồng, hỗn loạn... Con trai không thể khóc, phải tỏ ra kiên cường trước mọi hoàn cảnh. Ba của Hoàng đã từng nói như vậy — cố nén tiếng khóc, cố họng chừng nghẹn lại, cuộc tình sinh viên thuở nào như 1 khúc phim quay chậm, một thời hình bóng người con gái Ngọc Hân đã chuyển hướng cuộc đời anh vào vùng trời ngập tiếng cười hạnh phúc, cùng những đêm khắc khoải trong giận hờn... Hoàng muốn quên, muốn đốt cháy tất cả những kỷ niệm đẹp ngày xưa, vì những kỷ niệm đẹp thường là nguyên nhân của nỗi muộn phiền ray rút. Nhưng trong phút giây đầu có thể lãng quên được...

“Hân đã chết! Hãy chấp nhận sự thật Hoàng ạ...” Giọng Lam vẫn như đang vắng vắng bên tai. Hoàng không chịu đựng được nỗi xót xa, đau đớn tận cùng của tâm hồn khi nghĩ đến Hân, một cô gái hay hát, hay cười, khéo tay, thùy mị và đoan trang trong chiếc áo dài trắng trinh thuần khiết ngày nào mà nay mờ xanh cỏ lá. Nỗi cô đơn, chán chường chiếm trọn tâm can...

Hân,

Trời bắt đầu vào hạ, nơi xa đó em có nghe khúc nhạc sâu của ve, có thấy sắc hồng đỏ của phượng? Mỗi đợt gió thoảng qua, tim anh như rạn nứt ra trăm mảnh rơi theo từng cánh phượng nhỏ nhoi. — Hoàng gục đầu trên chiếc bàn gỗ cũ kỹ bên ánh đèn vàng hiu hắt. Anh nhắm nghiền mắt lại như muốn xua đi những tháng ngày xưa cũ, hay cố chặt chiu gom nhặt dòng kỷ niệm ngày nào? Từng giọng lệ thấm mặn môi, phải, anh đã không kềm chế được mình và Hoàng đã khóc. Xin lỗi em, nghĩ đến em là anh không

cầm được nước mắt. Em ở nơi xa một mình làm sao anh yên tâm được hở Hân...

Đêm nay sinh nhật anh, và cũng là kỷ niệm mình quen nhau được 24 tháng Hân à. Em có nghe anh nói không? Anh nhớ hai câu thơ, có lẽ nói về mình đó Hân:

*“Thời gian không lâu nhưng tình yêu
sâu đậm,
Kỷ niệm không nhiều nhưng nhớ mãi
không nguôi.”*

Hân, để anh kể chuyện cho em nghe nha...

Đang là những ngày cuối năm, nên trong lớp những quyển lưu bút chuyển nhau vội vã. Nhưng anh không thể viết được, tất cả mọi thứ đều làm anh nhớ đến em. Năm trước, cũng lúc sân trường đầy cánh phượng, anh nói với em hè đến là mình thoải mái, chia tay, không phải vương bạn... Anh chưa nói hết ý mình thì em đã vội vã hỏi: “Ai chia tay ai?” Anh cười lớn trước sự ngỡ ngẩn của em, thì chia tay mấy công thức toán khô khan, những bài sử địa dài ngoằn mấy trang giấy đó... biết mình đã bị lỡ lời nên em quay mặt đi ép mấy con bướm, cố dấu đôi má vừa hồng đỏ không biết tại e thẹn hay hồng vì cánh phượng. Hân, mới ngày nào, anh chờ em

ở đầu đường để chờ cơ hội làm quen với em. Em biết không, mỗi ngày nhìn thấy em đi học về là đủ làm cho anh thấy vui rồi. Đôi mắt đen tròn thật thơ ngây với chiếc mũi thon cao, em có mái tóc đen huyền óng ả, buông rủ ôm đôi bờ vai nhỏ, Anh không thể diễn tả được cái vẻ đẹp ấy một cách trọn vẹn, tất cả chỉ có thể “thấy” được khi bên em mà thôi. Cám ơn em. — Hoàng chột mím cười, nụ cười chua chát, trong ánh mắt nhòa lệ

Chuối ngày bên em thật là vui vẻ, anh thấy hạnh diện bên em khi những người con trai khác không được em đóai hoài đến. Nè, em còn nhớ hôm mình về thăm Nội với Lam, Thanh, Phương, Vũ... không? Lúc đó là sau khi thi học kỳ hai, nhóm tụ mình về miền quê hít thở không khí trong lành và rồi trở về bận rộn với sách vở chuẩn bị cho kỳ thi sắp đến. Em nói nếu chưa gặp anh thì không biết đến bao giờ em mới chấm dứt, không đùa giỡn với tình yêu. Lời nói thương yêu lúc nào cũng đọng đầy mật ngọt, nhưng anh sợ... cái sợ hiển nhiên là anh sợ mất em, Hân. Cuộc sống sinh viên của mình đầy những tin yêu, ước mơ và hy vọng. Anh còn nhớ là em muốn thành một cô y tá để chăm lo cho người đó mà, nhưng không... Bàn tay

định mệnh đã bóp chết một con tim nhân hậu, đẩy lòng vị tha... hay chính nó đã giúp con tim lia xa cõi đời ô trọc để giữ mãi sự trinh trắng?... Tại sao tạo hóa lại trở trêu như vậy? Anh không tìm được câu trả lời xứng đáng...

... Và rồi Tết lại đến, anh mời em đi dự lễ tất niên. Đêm đó có một điều khiến anh chú ý em nhất: em mặc chiếc áo dài màu xanh. Đó là lần đầu tiên anh thấy em trong chiếc áo dài màu... và cũng đã là lần cuối cùng...

Em còn nhớ ngày mình quen nhau tròn 12 tháng không? Sáng hôm đó, anh định dậy sớm chờ em đi học và tặng em món quà làm kỷ niệm, anh thật bất ngờ và hạnh phúc khi vừa bước ra cửa, em đã đứng chờ anh ở đó tự bao giờ với đóa hồng 12 hoa tượng trưng cho mỗi tháng của yêu thương. Anh cảm ơn tình em, anh thấy món quà trong tay quá ư là nhỏ bé và tầm thường. Mình đã ôm nhau, bắt chắp bao nhiêu người đi qua đang ngó mình ngay trên con phố nhỏ. Anh còn nhớ... “

“Anh Hoàng...!” Một luồng gió nhẹ thoảng qua kéo theo tiếng lá xào xạt, chợt Hoàng ngược mặt nhìn trần ra ngoài khung cửa.

“Hân... em đó phải không? Em đang nghe anh kể chuyện phải không em? Anh biết là em vẫn mãi bên anh mà...” Từ trong tiềm thức, đâu đây thoáng vang lên tiếng thì thầm..” Anh Hoàng... em đến thăm anh nè... xin lỗi để anh phải đợi lâu, anh Hoàng...”

Em Hân, trong lần sinh nhật thứ 23 của anh, em đã xuất hiện trong chiếc áo đầm trắng và ôm bó hoa hồng thật to trong tay. Màu trắng trinh nguyên hay màu tang thương... như linh cảm cho thấy điềm gì, nhưng anh đã gạt đi. Anh sững sờ, ngạc nhiên khi nhận ra tất cả là hoa bằng giấy. (Hèn chi, mấy đêm trước mắt em thâm đen vì thức khuya làm hoa cho anh!!!) Ánh mắt em nhìn anh thật ảm: “Hoàng, chúc anh sinh nhật vui vẻ” rồi ngã vào lòng anh. Anh ôm em, siết chặt như sợ những giây phút này sẽ vượt mất. Anh thì thầm vào tai người yêu nhỏ bé của mình. “Thương em nhiều, Hân.”

Biển về khuya thật êm đềm, bên nhau

mình nói nhiều chuyện tương lai hai đứa. Gió biển hiền hòa thổi nhẹ cùng tiếng cười khúc khích của em. Ôm người yêu trong lòng, anh hứa với bản thân mình phải cố gắng học và làm hơn nữa lo cho tương lai, và nhất là em, anh sẽ giữ em trong tay anh như vậy mãi, sẽ không để em bay mất. Minh đã yên lặng khá lâu, vì nói làm gì khi lời nói phát ra từ thanh quản không diễn tả được sự rung động ngấm ngấm nhưng mãnh liệt của con tim. Em ngược mặt nhìn anh, giọng nói như nghèn nghẹn: “Dù anh có đi đâu cũng nhớ trở về cưới em nha, anh Hoàng. Em sẽ chờ anh!” Anh xúc động thật sự, chỉ biết khuyên em giữ gìn sức khỏe, nhất là đừng để cơn đau tim tái phát. Sóng biển vỗ nhẹ vào bờ cát như muốn xoa dịu đi nỗi lòng trong tim anh.

Thời gian trước hầu như ngày nào mình cũng gặp nhau, nhưng từ ngày anh đi học xa, không gặp được em, thì chỉ có gọi điện thoại, nghe giọng em cũng đỡ buồn. Thấm thoát thời đưa bảy tháng đã trôi qua, trong một chiều mưa anh nhận được thư Lam có kèm theo nửa trang báo... trước mắt anh như tối sầm lại, cảm giác hụt hẫng, mất mát, bất chợt lảo đảo khi dòng chữ in đậm: “Nguyễn Ngọc Hân. Từ trần ngày 12 tháng 2 năm 1995. Hưởng dương 20 tuổi.” Đập vào mắt anh. Căn bệnh tim quái ác đã cướp mất em, nguồn vui và lẽ sống của anh, làm tim anh bị va chạm quá mạnh. Anh hối hận mình đã không được trông thấy em lần cuối. Nhìn tương lai trước mắt anh là một màu đen u tối không có em, còn em, em có bao giờ mặc áo màu tối đâu. Hân...

Hoàng thì thầm: “Hân, sao em không nói lời nào vậy... nhìn anh, anh muốn em nhìn anh với đôi mắt thật buồn... đừng khóc em...”

Tiếng gào thét tận cùng nơi sâu thẳm của tâm hồn Hoàng, Ngọc Hân, sao em lại ra đi? em hứa không làm anh buồn mà? Em hứa sẽ chờ anh về, mình làm đám cưới?, còn đây những ước mơ, em chưa thực hiện được mà? Còn rất nhiều việc chờ em... tại sao, tại sao? Hàng loạt những câu hỏi “tại sao” và “tại sao” cứ bám lấy Hoàng. Anh chỉ còn biết cúi đầu chấp

nhận viễn cảnh hiển nhiên trước mắt làm câu trả lời miễn cưỡng. Giờ đây, không có em để trông chờ, không còn ai khóc thầm trong hờn dỗi mỗi lần anh trễ hẹn, không ai... Đột nhiên, Hoàng nghe một cảm giác mát lạnh qua người. Trong cơn miên man, Hoàng nghe tiếng Hân từ nơi xa xói vọng về. Hoàng mãi chìm đắm lặn ngụp trong kỷ niệm thời xa xưa, chợt tiếng đập phành phạch của những trang giấy tập, bay vương vãi khắp phòng, tiếng cửa sổ bị gió thổi đóng sầm lại, thanh thoát vì vu trong tiếng gió: “... em không thể về với anh được anh Hoàng... đừng trách em nha anh... không phải lỗi của em mà...”

Giữa đêm thâu thanh vắng, Hoàng chợt mở mắt như tìm kiếm, cố nén tiếng khóc âm thầm: “Ngọc Hân... Hân...!!!” Chính sự yên lặng đã cào xé khơi dậy, khuấy động vết thương không liền mặt theo năm tháng trong anh. Và cũng chính sự yên lặng trong bóng tối đã trả lại một người con trai tên Hoàng thật sự. Anh tự ngó lại lòng mình, xuống tận nơi sâu thẳm của tâm hồn, nơi đang thiu thiu những cảm tình u tịch, những ước vọng mập mờ... và để rồi dậy lên những vui, buồn ray rức, lắm khi tưởng chừng như vô cơ.

Một phút giây nào đó, tất cả như lắng đọng trong hốc sâu tâm hồn, trạng thái cảm nhận anh với đêm như là một. Không còn cảm giác đau âm ỉ khôn nguôi, không khát khao, không xót xa, không nuối tiếc cho một cuộc tình, không gì hết... Không! Anh phải đứng dậy bước qua tất cả dù một mình, dù đau đớn, dù cô đơn. Anh phải đứng lên tìm bản chất thật của anh. Ngọc Hân, miếng đất dĩ vãng anh chỉ vun vén cho một tình yêu chúng mình, và sẽ chỉ một mà thôi.

Khi tia nắng mong manh chen mình qua song cửa là lúc anh phải gom góp nghị lực để đứng ra khỏi vòng loay hoay trên sự đổ nát của ngày xưa. Một cảm giác mới mẻ nổi dậy giữa bóng tối bên trong, hiện lên để chào đón ánh sáng của ngày mai. Ánh mắt đan lại, Hoàng không còn khóc nữa, nhưng anh vẫn cảm thấy nhức nhối.

Hạ buồn, 05-98

*“Ai về qua phố Hội An,
Mua dùm tôi tấm lụa vàng Duy Xuyên.
Tôi đi quét lá trăm miền,
Mẹ ngồi dệt sợi ưu phiền quanh năm...”*

Trần Trung Đạo

Có lẽ không có một hình ảnh nào đẹp bằng những tà áo dài tơ lụa đi trong buổi chiều thu, nắng nhẹ, và gió cũng nhẹ. Màu tơ vàng tự nhiên, không chải chuốt. Màu tơ không trắng cũng không hẳn vàng. Sợi tơ mềm như tơ trời. Sợi tơ óng ả như có pha chút hương cầu kỳ, sang cả của người con gái. Sợi tơ nhẹ nhàng, đan tay, như e ấp một cái gì đó thật thắm kín, một cái gì đó thật dễ tan, một cái gì đó thật quyến rũ nhưng không lộ liễu, một cái gì đó chỉ vừa đủ để nhớ, để yêu. Trong bài thơ lục bát Trần Trung Đạo viết, anh nhắc đến quận Duy Xuyên, quê của anh, và anh đã dùng một đặc sản của xứ này để mở đầu cho bài thơ viết cho người mẹ già còn ở lại. Người mẹ già mà theo anh “đù xa cách nửa địa cầu, có hồn con vẫn theo hầu mỗi đêm...”.

Chiều nay, trời Cali đổ mưa, cơn mưa hè dai dẳng, đổ xuống thật bất ngờ. Những giọt mưa tiếp nối, tưởng như không bao giờ dứt. Những hàng mưa trắng rơi nhạt nhòa, ướt đẫm không gian. Những giọt mưa theo nhau chảy vào lòng đất, như những giọt nước mắt của biết bao bà mẹ Việt Nam khóc tiễn con đi. Những giọt mưa, đan kín lối về, như cố gắng xóa mờ đi nỗi ưu phiền mà bà mẹ Duy Xuyên của Trung Đạo đã miệt mài giãng tơ, dệt sợi trong suốt hai mươi lăm năm qua. Tôi bỗng rưng rưng nhớ lại những giọt mưa ngày xưa, rơi trên vùng đất phù sa, khô cằn của một vùng quê ngoại. Một vùng quê ngoại thơm mùi biển mặn, ngát lụa Duy Xuyên. Một vùng quê ngoại trĩu tình với tóc thể, với vành nón bài thơ, với các cuộc tình muôn thuở đã được ca tụng trong ca dao: “Mua vôi chợ Quán, chợ Cầu; Mua cau Bắc thị, mua trâu Hội An... “của người dân phố Hội. Quảng Nam, với

hải cảng Đà Nẵng dập dìu mặc khách giai nhân. Quảng Nam, với đèo Hải Vân trùng trùng điệp điệp. Nhưng cũng Quảng Nam, với những cánh đồng khô nước, với những người dân quê lam lũ, dùng hai bàn tay trắng cày xới các thửa ruộng mọc trên vùng đất khô nứt nẻ vì nắng. Cũng Quảng Nam, với các làng đánh cá sơ sài gồm dăm ba mái nhà tranh chạy dọc bên bờ biển vắng. Cũng Quảng Nam, với một lịch sử chống ngoại xâm không ngừng. Cũng

chính Quảng Nam, phong trào Duy Tân đã được khởi xướng, Nghĩa Hội Quảng Nam đã được thành lập để hưởng ứng hịch Cần Vương. Và cũng chính Quảng Nam, nơi các anh hùng như Hoàng Diệu, Trần Cao Vân, Trần Quý Cáp, Đố Thích Tĩnh, v.v... và bao nhiêu vị anh hùng dân tộc khác đã ra đời.

Quảng Nam ở vào một vị trí rất quan trọng trên con đường từ Nam vào Bắc. Nằm ở phía nam của Thừa Thiên, dọc theo biển

QUẢNG NAM

Đông, tiếp giáp với Quảng Tín. Ngày xưa, Quảng Nam, bao gồm cả Quảng Tín, là một trong 15 bộ của đất Văn Lang, bộ Việt Thường. Từ thế kỷ thứ 15, vùng đất Quảng Nam, bắt đầu từ đèo Hải Vân trở vào phía nam, là hai châu thuộc nước Chiêm Thành. Thuở ấy, Quảng Nam có tên là Vijaya và Pandut. Đến năm 1402, tướng nhà Hồ mở cuộc Nam tiến chiếm đất. Vua Chiêm thua phải dâng hai châu này cho vua ta. Quảng Nam được đổi thành tỉnh từ năm vua Minh Mạng. Đến năm 1962, Quảng Nam bị cắt bớt một phần phía nam, lập ra tỉnh Quảng Tín.

Hội An là thị xã chính của Quảng Nam, nằm phía nam của hải cảng Đà Nẵng, ngày xưa còn có tên là Hoài Phố, tên Latin là Haifo. Hội An là một thành phố nổi tiếng về sầm uất trong thời gian Trịnh – Nguyễn phân tranh, nơi mà các nhà buôn ngoại quốc đã đến buôn bán, giao thương. Thành phố nằm sát biển, rất tiện cho các tàu bè cập bến. Trong khi Chúa Nguyễn cầm quyền trong miền Nam, Hội An nổi tiếng không thua gì Phố Hiến của chúa Trịnh ở miền Bắc. Phố Hội An rất đẹp, nên thơ. Hội An không những là một thành phố đã nổi danh về buôn bán, về những kiến trúc hoa lệ, lầu son gác ngọc như trong ca dao “Đông Ba, Gia Hội hai cầu; Ngó lên Diệu Đế: Trống lầu gác chuông” đã trầm trồ, khen ngợi. Dân Hội An còn nổi tiếng về các thủ công nghệ, vì thế dân gian đã ca tụng:

Hội An bán nón, bán điều

Kim Bồng bán vải, Trà Nhiêu bán hành...

Còn Duy Xuyên, Duy Xuyên chỉ là một quận lỵ nhỏ của Quảng Nam, và nếu Trung Đạo không nhắc đến, thì nó đã lu mờ bên cạnh phố Hội An. Nhưng nếu Hội An đi vào lịch sử bằng phố xá phồn thịnh, bằng các thị trấn nằm ven biển thuận tiện cho tàu bè qua lại. Thì Duy Xuyên đã đi vào lịch sử nhẹ nhàng hơn, chài chuốt hơn. Tơ lụa ở Duy Xuyên sản xuất đã là một sản phẩm nổi danh của nước ta tự ngày xưa. Trong thời gian đầu của cuộc chiến tranh Trịnh- Nguyễn (1570), khi Nguyễn Hoàng sợ bị Trịnh Kiểm giết, đã nhờ chị tìm cách cho mình

vào trấn thủ Quảng Nam. Quảng Nam trong thời gian này, nhập chung với Thanh Hoá, là một cứ điểm quan trọng của nước ta. Khi quân nhà Mạc vào đánh, Nguyễn Hoàng chống không lại, đã nhờ Ngô Ngọc Lâm, một mỹ nhân tuyệt sắc, mang tơ lụa Duy Xuyên sang cầu hòa. Lợi dụng tướng nhà Mạc xiêu lòng không để phòng, Nguyễn Hoàng xưa quân đánh úp và thắng trận. Duy Xuyên còn là quê của nhà thi hào Nguyễn Duống Hạo, tác giả của tập thơ Chiến Cổ Đường Thi nổi danh trong văn học nước nhà.

Phía bắc của Quảng Nam, dãy Hoành Sơn nằm đâm ra biển, tạo thành một biên giới thiên nhiên giữa Thừa Thiên và Quảng Nam. Khi Nguyễn Hoàng tìm chỗ dung thân có sai người ra hỏi ý kiến cụ Trạng Trình. Lúc ấy, cụ đang đứng ngắm hòn giả sơn trước nhà, nhìn theo đàn kiến bò vòng theo chân núi. Trạng Trình đã chỉ vào ngọn giả sơn mà nói “Hoành Sơn nhất đá, vạn đại dung thân” (có nghĩa là một dải núi Hoành Sơn có thể là chỗ dung thân vạn đời). Do đó, Nguyễn Hoàng yên tâm mang gia đình và binh sĩ vào Thuận Hoá. Cũng trong dãy núi hiểm trở và hùng vĩ này là vùng núi Hải Vân. Chắc hẳn trong chúng ta, chẳng ai còn lạ gì ngọn đèo Hải Vân, ngọn đèo mà các binh lính khi tòng quân viễn chinh dẹp loạn đều than thở, khi nghĩ đến đoạn trường phải leo qua cái đèo cao gần 500 thước, quanh co lượn khúc này. Dân gian đã truyền miệng nhau rằng “Đi bộ thì khiếp Hải Vân, đi thuyền thì sợ sóng Thần hang Gioi”. Đèo Hải Vân chạy xuyên qua nhiều hang động, núi và biển liền nhau, sương mù quanh năm. Đèo Hải Vân thật sự là một kỳ công của tạo hoá, đèo chạy vòng theo núi. Một bên là núi với rừng cây cao sừng sững, một bên sóng biển sâu vỗ dồn dập, ai đi ngang cũng sợ nhưng cũng đều thán phục cảnh đẹp hiếm có này. Đèo Hải Vân còn lượn qua rất nhiều hang động thạch nhũ, không khí mát mẻ. Riêng về Quảng Nam thì vì phía Tây có các dãy núi chắn, gió Nồm không thể đem mưa lại cho nên khí hậu rất oi bức. Khi mùa mưa đến, vào khoảng từ tháng Mười trở đi cho đến tháng

Giêng, vì chịu ảnh hưởng của gió Bắc nên hay có các trận mưa dai dẳng, có khi đến cả tuần, thường hay gây lụt lội.

Phía Đông Bắc của đèo Hải Vân là vũng Đà Nẵng, ngoài khơi có bán đảo Sơn Trà và núi Sơn Trà. Hải cảng Đà Nẵng, nhờ có ngọn núi Sơn Trà ở ngoài khơi che bớt gió nên rất thuận tiện để các tàu bè đậu bến, ra vào.

Đà Nẵng, ngày xưa, còn có tên là Cửa Hàn. Dưới thời Pháp đô hộ nước ta, Đà Nẵng được gọi là Tourane, đến khi Nhật chiếm, mới đổi tên thành Đà Nẵng. Thành phố này lớn hơn cả thành phố Sài Gòn của miền Nam, vừa là một hải cảng quan trọng vào bậc nhì của nước ta. Chính vì địa điểm này mà quân Pháp khi có ý chiếm nước ta, Đà Nẵng là nơi họ tấn công đầu tiên. Ngoài khơi Đà Nẵng, còn có quần đảo Hoàng Sa. Đây là quần đảo mà chính quyền Trung Hoa vẫn còn đòi đất cho đến ngày nay. Dân đánh cá ở Đà Nẵng rất nhiều, sản xuất nhiều loại nước mắm nổi tiếng trong nước.

Phía Đông-Nam Đà Nẵng là núi Ngũ Hành. Nếu kể đến Đà Nẵng, phố Hội An, lụa Duy Xuyên, v.v... mà không nhắc đến núi Ngũ Hành, thì quả là một thiếu sót lớn. Núi Ngũ Hành nổi lên, rất đột ngột, giữa một cánh đồng cát trắng. Tuy dãy núi chỉ có 5 tên nhưng thật ra là núi có 6 ngọn, nằm lượn theo dòng Trường Giang uốn khúc, như những giải lụa bạc lượn lờ, bao quanh chân núi. Phía Đông, núi không cao, nhưng biển Đông hải sóng dữ, đập vào, tung bọt trắng. Ngày xưa, tôi thường trốn nhà, ngồi hàng giờ ở dưới chân núi, đợi mặt trời xuống. Mặt trời ở Quảng Nam xuống rất thấp, chậm chậm, chiếu những tia nắng vào sườn núi. Tùy theo cảnh trí của mỗi ngọn núi, ánh nắng mặt trời rọi vào tạo ra nhiều hình thù khác nhau, nhiều màu sắc thay đổi từng giờ, trông rất ngoạn mục. Ngũ Hành sơn đặt tên cho các ngọn núi của mình theo ngũ hành: Kim, Mộc, Thủy, Hỏa, Thổ. Có người còn gọi Ngũ Hành Sơn là Ngũ Uẩn Sơn. Trên núi Ngũ Hành có rất nhiều hang động thạch nhũ lóng lánh đẹp tuyệt vời. Nhiều người đã đến với Ngũ Hành vì cảnh

trí. Nhưng với tôi, Ngũ Hành chứa đựng cả một sức sống tiềm ẩn của thiên nhiên. Sức sống này, tuy không lộ rõ, vì Ngũ Hành không cao, không hùng vĩ, nhưng trong Ngũ Hành, với các hang, các động, các chùa nằm khuất bóng sau sườn núi từ bao năm tháng, trầm lặng, bền bỉ. Như sức đấu tranh tiềm ẩn trong người dân Quảng Nam qua bao thời kỳ thăng trầm của đất nước.

Khi đọc về địa thế của Quảng Nam, chắc hẳn chúng ta ai cũng cho rằng dân Quảng Nam sống về nghề buôn bán, thương mại. Nhưng thật ra, nông nghiệp ở Quảng Nam lại là sinh hoạt chính. Thời tiết của Quảng Nam vì ít sông, nhiều núi nên khí hậu rất oi bức, khô khan. Đất Quảng Nam tuy nhiều phù sa, nhưng vì thời tiết nên nông dân cây cấy rất khổ. Mùa hè thì quá nóng, mùa mưa thì nước mưa lại quá nhiều, làm sông dâng nước, lụt lội triền miên. Đất Quảng Nam khô cằn, không màu mỡ như miền Nam. Thêm vào đó, núi rừng chạy ra đến biển, sông ngòi lại cạn và ngắn nên thường xảy ra thiên tai. Dân Quảng Nam bao năm hết chiến đấu với quân thù, lại chống chọi với thiên nhiên. Đôi lúc tôi tự hỏi, không biết có phải vì thế mà dân Quảng Nam nổi danh về... “Quảng Nam hay cãi, Quảng Ngãi hay co” hay không. Cái “hay cãi” ở đây, có lẽ không phải là hay gây go, cãi lầy. Mà có lẽ nói về cái đức tính quật cường, không dễ khuất phục của người dân Quảng Nam. Nông dân Quảng Nam chỉ cày cấy vào tháng ba và tháng tám. Còn những tháng khác, họ trồng trọt thêm về khoai lang, sắn, đậu xanh, đậu nành, thuốc lá. Nhắc về thuốc lá, tôi lại nhớ đến thuốc lá Cẩm Lệ đã nổi danh là đậm đà.

Mỗi địa phương đều có cái hay, đều có những đặc sản riêng của nó. Nếu Quảng Ngãi được mệnh danh là vùng “núi Ấn sông Trà”, với món cá bống kho tiêu, với kẹo mạch nha dẻo, thơm, trong suốt của dân phố Phố như trong câu “Chim mía Xuân Phố; Cá bống sông Trà; Kẹo gương Thu Xà; Mạch nha Thi Phố”, thì Quảng Nam cũng không kém. Dân gian tự ngàn xưa đã nhắc nhở nhiều về các món ăn của

Quảng Nam. Chẳng biết bao giờ chúng ta mới có thể ghé về Quảng Nam để thưởng thức những đặc sản bất hủ mà ca dao đã từng ngâm nga, ca tụng

Nem chả Hòa Vang

Bánh tổ Hội An

Khoai lang Trà Kiệu

Thơm rệu Tam Kỳ...

Nhắc về bánh tổ Hội An, tôi lại nhớ đến những mùa mía. Mía được cắt về, dân quê dựng tạm những cái chòi nho nhỏ bên đường, ép mía lấy nước nấu đường, làm bánh. Họ nấu đêm, nấu ngày. Mùi mía thơm, quện vào những xóm làng, quện vào những đám khói trắng bay trong buổi chiều quê, quện cả vào các đám mây lơ lửng xuống thấp như có ý thềm thuồng hương vị ngọt ngào của tộ đường mới chưng chưa kịp đóng mặt. Cái bánh tổ Hội An nấu với đường mía ngọt ngào, dẻo dẻo, thơm ngọt mà ta có thể ngửi thấy từ lúc chưa cắt. Cuối ngày ngồi ngâm nhi chén trà với miếng bánh tổ thì cả là một điệu thú của đời. Vào thời điểm này, các quán hàng thường bày bán đủ mọi sản phẩm của mía, từ các tộ đường non, cho đến các thổi đường vàng vuông vức, xếp chồng chất cao vót trong các gánh, các nong để dân tỉnh mua làm quà biếu. Hèn chi mà có người xa quê, nhớ nhà, đã phải thốt lên rằng

Chiều chiều lại nhớ chiều chiều,

Nhớ nổi cơn nguội, nhớ siêu nước chè

Nhớ hồi lên ngựa xuống xe,

Nhớ bát nước chè, nhớ tộ đường non

Vâng, Quảng Nam của tôi đó, một Quảng Nam thật đơn sơ, một Quảng Nam thật gần trong tâm tưởng, nhưng cũng thật xa vời. Chiều nay, cơn mưa ngoài trời đã bắt đầu cận, những dòng nước lũ đã bắt đầu thấm xuống đất dần trong đám cỏ xanh. Trời mùa hè nhờ cơn mưa đã mang không khí tươi mát về cho thành phố. Bên ngoài, tiếng xe cộ ồn ào lại tiếp tục không ngừng. Quảng Nam trong tôi, cũng theo cơn mưa đầu mùa chìm xuống. Cái tộ đường non và bánh tổ Hội An của quê nhà bỗng dưng không còn ngọt, mà mằn mặn. Tôi bỗng thấm được cái vị mặn ở đâu đó, ở

những dòng nước mắt khóc như xô đuổi nỗi nhớ quê hương quay quắt đang bắt đầu dâng lên tâm tưởng. Tôi bỗng thấm được cái mặn của vùng biển vắng, của bãi cát trắng nằm dài chờ một ngày tự do. Một ngày mà các câu hát hồ của dân quê xứ Quảng lại được vang lên dưới một chế độ không kềm kẹp. Một ngày mà Quảng Nam đủ ăn, một ngày mà phố Hội lại rộn ràng nhịp guốc, một ngày mà tà áo lụa Duy Xuyên cùng mái tóc thế của người em gái lại được thong thả đùa đùa cùng gió mùa thu nhẹ thổi. Một ngày mà Trung Đạo có thể thực hiện được lời hứa “Mai này con trở về thăm, sẽ may cho mẹ chiếc khăn gói trâu” như trong bài thơ lục bát thật thà, không chải chuốt của anh. Ngày đó, chắc hẳn chiếc khăn gói trâu này của mẹ sẽ được dệt bằng mộng, và những sợi tơ mẹ ngồi giăng sẽ không còn bằng nỗi ưu phiền, nhưng nhớ mà sẽ bằng những nhịp đập rộn ràng của con tim trong buổi trùng phùng.

Phương Lan

Tài liệu tham khảo:

— *Người Việt Đất Việt* của Cửu Long Giang Toan Ánh, Đại Nam xuất bản

— *Nước Tôi Dân Tôi* do Đông Tiến xuất bản

— *Đặc san Quảng Ngãi* xuân Mậu Dần 1998

— *Quốc Văn Toàn Thư* lớp nhất của Đặng Duy Chiêu và một nhóm giáo viên, Xuân Thu xuất bản

— *Việt Sử Toàn Thư* của Phạm Văn Sơn

Thơ được trích trong:

— Tập thơ *Đối Cả Thiên Thu Tiếng Mẹ Cười* của Trần Trung Đạo

MỘT NỬA CÁI NHÌN

(Riêng tặng TT và...)

Có chút phấn vô tình vương tóc bím
Có chút tím lem màu trên giấy xinh
Có cô bé mân mê dòng thơ cũ
Cẩn bút ngẩn ngơ nhớ nửa cái nhìn...

Nửa nụ cười, nửa dăm chiêu, ngộ nhỉ!
Nửa tí mĩ trong hời hợt buông lời
Có muốn nói nhưng sao chỉ nửa lời
Để đứng chờ xong lại vội đi mất?

Chỉ nửa cái nhìn cô bé tin rất thật
Không rụt rè quét nhẹ mắt liếc ngang
Chẳng nhìn thẳng vào nhau phút vội vàng
Chỉ dịu dàng nửa cái nhìn êm ả!

Ôi nửa vầng thiết tha, thân đến lạ!
Cũng đủ làm bối rối... vài phút giây
Cho xao xuyên luyến lưu đến một ngày
Cô bé nhớ... nửa cái nhìn... ngọt lịm!

Cỏ Tím

GỎI CƯ XÁ NĂM TẦNG

Phòng em ở tận tầng năm
Mỗi lần tôi muốn đến thăm... ôi trời!
Trèo lên đã muốn hụt hơi
Gặp khi em bận học bài, càng xui!

Một là tôi phải quay lui
Hai là bị buộc phải ngồi... hiền khô
Nghĩa là không nói không hò
Cũng không cả việc... giở trò khổ đau!

Phòng em ở tận trên lầu
Phòng tôi dưới đất, cách nhau... bốn tầng
Trèo lên thì mỗi cái chân
Còn đứng dưới ngóng chắc rằng... mủ rôi.

Ai xui em ở... gần trời
Còn tôi... gần đất, nên vời vội xa
Ước gì cư xá chúng ta
Có cái thang máy, tình xa lại gần

Trần Bảo

GIỮA CHỪNG XUÂN

Trời mưa mãi, sao còn chưa vào Hạ?
Giọt nắng hồng buông nhẹ giữa chùng Xuân.
Mây giăng giăng như chờ cơn gió thoảng
Hồn ngây ngây, nhưng nhớ biết bao lần?

Con ve sầu nằm sâu trong lớp vỏ
Đợi đêm Hè, ri rí tiếng đồng ca.
Xuân chưa đi, hương Xuân còn vương đó
Chim trên cành chiêm chiếp hát cùng hoa.

Đời có em, bốn mùa hoa đua nở
Xuân hay Hè, nào tiếc gió Thu Đông
Dáng em cười là bức tranh muôn thuở
Chân tình này, em ơi! Có biết không?

Lâm Anh Tuấn

GHÉT

Ghét anh lắm sao anh còn cứ gọi
Mỗi đêm về lại điện thoại cho nhau
Ghét anh lắm sao anh còn cứ nói
Reng reng nhiều em phải chứng đau đầu.

Đã bảo ghét sao vẫn còn thương mãi
Đã bảo quên sao vẫn nhớ về nhau
Thương với ghét cùng thi nhau ở lại
Khấp châu thân là những khối u sầu.

Thôi hổng ghét làm chi cho khổ nhọc
Thôi hổng thương để khỏi nhớ về nhau
Mai phiêu lãng trên các đường ngang dọc
Ngắm thiên nhiên trên khắp cả địa cầu.

Khói Lam

New names for hundreds of HCM City's streets

HCM CITY – HCM City authorities plan to put new names on hundreds of streets and boulevards in urban districts, on the occasion of the city's 300th anniversary.

The project aims at restoring order in new urban areas. The project also aims at re-organising a number of streets that still have coinciding names. The relevant office intends to put names of well-known people in history along with those renowned in politics, literature and economics.

According to the plan, authorities will change the names of streets in twelve urban districts. Some 247 out of 1,071 streets in urban districts will have new names because they are "inappropriate" or "duplicated elsewhere", according to officials. Out of 1,071 streets, 420 will take names of well-known politicians or heroes in Vietnamese history.

To avoid troubles implementing this project, responsible officials will try not to change the names of all streets, while retaining names that become familiar to residents over along time. Officials will also consider replacing existing names of streets in five newly established urban districts and five suburban districts.

According to municipal authorities, the city has changed its street names three times since 1975. Despite efforts by the responsible officers in the work, this has still caused many problems for both permanent residents and visitors to the city. Formerly, all streets of the city took the names of well-known people related to historical events and some streets had the same names. For example, District 3 and Go Vap District both have Nguyen Dinh Chieu streets.

Southern industry plans northern drive

HA NOI – At the high-quality products exposition here many visitors said products manufactured in the south are favoured by northern customers. Southern products have a good reputation for quality, and there had never before been an opportunity for south-

ern manufacturers to market their products on such a wide scale in Ha Noi.

"The difference between this exhibition and others is that the products and enterprises were not given awards after the exhibition," said Nguyen Gia Hao, head of the Advisory Committee for Enterprises under the Viet Nam Chamber of Commerce and Industry. "For this exhibition, the products and enterprises were given prizes before they went on display."

Plastic products, garments, frozen food and educational equipment proved to be the favourites. Thang Loi Weaving Company claimed they earned a daily record revenue at the exhibition of VND58 million, most of which came from fabric and bed sheet sales. The HCM City Publishing Company sold VND40 million a day from books and notebooks, a sales figure which surprised the company. The average daily revenue for southern companies at the exposition was VND10 million.

"Our products haven't sold in Ha Noi for a long time as we mainly focus on foreign markets," said a marketing representative from the Cau Tre Export Processing Factory. "After this exhibition, we realised that we were missing a potentially strong market. The purchasing power in Ha Noi is impressive."

The food processing enterprises learned that tastes in the south and the north are different. Many southern companies prepared for this by selling cakes, tea and chillies with the taste of the south adjusted for northern palates. One example is Vissan, a frozen food processing company from HCM City. Director Nguyen Huu Thanh of Vissan Ha Noi said that his company's products have been sold strongly here. Thanh said southerners like a lot of chilly and sugar in their food, and this has proven popular in otherwise typically northern-style pates and sausages.

Southern companies have also been successful in reacting quickly to changes in the market. "People from Ha Noi have delicate tastes," said Director Nguyen Phuc Tham of the Thang Loi Weaving Company.

"Our products are high-quality, foreign designs aimed at people with relatively high incomes," he said.

The six-day exhibition hosted 130,000 visitors from Ha Noi and its outskirts.

Impotence drug hits the streets

Viagra, the now-famous drug designed to counteract impotence, has hit the shelves at some drugstores along HCM City's Hai Ba Trung Street near Tan Dinh Market. Officials at the HCM City Department of Health say they have yet to issue an import license for the drug. The 259 pills sell for VND130,000 (US\$10) each, but some pharmaceutical specialists believe they are fakes or illegal copies from other countries in the region. Pfizer International, the US firm that produces Viagra, plans to ask for Government permission to issue the drug in Viet Nam, according to country manager Pham Gia Hung. The real Viagra should be available by June, Hung said.

Ex-POW Ambassador Marries Vietnamese

HANOI, Vietnam (AP) – The groom looked nervous; the bride was radiant. At the end of the ceremony Friday, they clutched marriage papers symbolizing a reconciliation that transcends even their own happy union.

The groom, Ambassador Pete Peterson, is a former POW who spent 6 1/2 years imprisoned in the infamous "Hanoi Hilton" after his F-4 Phantom was shot down over North Vietnam. His bride, Vi Le, was born in Saigon and raised in Australia; she now serves as that country's senior trade commissioner to Vietnam.

Their courtship captured the imagination of the Vietnamese public as a symbol of the two country's steadily improving relations 23 years after the war ended.

"Most people have focused on the special connection between the ambassador's incarceration here during the war and on Vi being... of Vietnamese descent," Dennis Harter, Peterson's deputy chief of mission, told 200 guests at Friday's ceremony.

But "today's events are a genuine demon-

stration of the strong three-way international cooperation which bonds together ever more closely the personal and friendly relations between Australia, the United States and Vietnam," he said.

The guest list was a glittering "Who's Who" of Hanoi society, including Vietnam's science and environment minister and two vice ministers, along with ambassadors and businessmen.

Friday's civil ceremony was to be followed by a Roman Catholic church service Saturday afternoon. The nuptials were split to allow more people to attend.

Peterson's son, Michael, flew in from Jacksonville, Fla., to serve as best man for his 62-year-old father, a widower. The ambassador's daughter was unable to attend.

Outgoing Australian Ambassador Sue Boyd – whom Peterson credits with fostering the union – noted in her address that the wedding papers had all the appropriate stamps: not an easy task in a country with a reputation for excessive red tape.

Peterson, a former Democratic congressman from Florida, wore a black tuxedo with a yellow bowtie. Le, 41, was in an ivory ankle-length dress and wore a strand of matching pearls.

In a brief address, Peterson said he was proud to join Le's family and recounted his proposal. "She said, 'Yes, I will.' I said, 'Thank God.'"

Vietnam economy feeling brunt of myriad woes

HANOI, May 24 (Reuters) – When Asia's financial crisis swept through the region last year, some economists predicted Vietnam would avoid most of the fallout because it had no stock market and a fixed exchange rate.

But analysts said over the weekend that while Vietnam had been relatively insulated from the market volatility that has wreaked havoc in Asia, the ill winds from the crisis were blowing through the country's real economy.

They said the impact on foreign investment and exports – combined with a lack of concrete measures to improve Vietnam's business climate – could mean tough times ahead.

"Vietnam is facing its toughest year since the beginning of the economic reform process, although people don't like to hear this," said one local economist who declined to be identified.

Hanoi adopted sweeping economic reforms in the late 1980s to stave off famine and financial collapse.

Business boomed but success has delayed structural changes, such as reforming a fragile bank sector which favours lumbering state firms in credit policies, economists have said.

Nick Freeman, head of Indochina Research at ING Barings in Bangkok, said a critical issue was Vietnam's current account deficit, which last year stood at 7.7 percent of gross domestic product (GDP) according to the Asian Development Bank.

"The area of greatest concern is the current account because if foreign investment inflows are down markedly you wonder where the dollars will come from," he told Reuters. Details of Vietnam's foreign currency reserves are kept secret, although officials said in March they were enough for nine weeks of imports, meaning a figure of some \$1.9 billion. The Manila-based Asian Development Bank in April said the current account deficit would narrow slightly this year to 7.0 percent of GDP, which in 1996 was put at \$23.5 billion. Vietnam has financed the deficit through foreign direct investment and overseas development assistance funds. But the problem is most of Vietnam's big investors are Asian nations.

In a sign of trouble ahead, the government said on Thursday that Vietnam approved foreign investment projects worth \$1.07 billion in the first four months of the year.

Data for the same period last year was not immediately available but the figures showed a clear slowdown in pledges. Approvals for calendar 1997 also fell, by 40 percent to \$5.1

billion, from \$8.6 billion in 1996.

"The outlook over the next couple of years must be worrying because a high proportion of Vietnam's investment is financed by overseas investors," said Adam Fforde of the Australia Vietnam Research Project and an expert on the country.

Carlyle Thayer of the Australian Defence Force Academy said last year's fall in foreign investment was Vietnam's fault.

"The cause was Vietnam's own doing – corruption, red tape, high overheads, arbitrary decision-making and a byzantine licensing process (were too blame)," he wrote in the June edition of the Vietnam Business Journal.

On the export front, economists said bumper shipments of coffee and rice in the first four months of the year helped keep export growth around 20 percent -- way down on growth of 33.8 percent in the same period last year. Both commodities are expected to contribute less in the near term with a temporary ban on new rice export contracts due to drought and the next coffee harvest at least five months away. Like investment, Vietnam's top export markets are Asian. "Agriculture is very important and will determine a lot in terms of exports and economic growth," said Freeman. Communist Party General Secretary Le Kha Phieu said on May 5 the economy had grown at an annualised rate of 8.7 percent this year. It grew 8.8 percent last year. But the International Monetary Fund and the ADB have both predicted economic growth of five percent in 1998.

Another possible worrying sign for the government could be inflation, economists said.

The General Statistics Office estimated year-on-year inflation in May at 8.8 percent, from 6.7 percent the previous month. Inflation rose 3.6 percent in calendar 1997.

Asked about a lack of major economic reform initiatives in recent years, Fforde said Vietnam's financial situation was nowhere near as grave as the late 1980s.

nhận xét về đêm cultural night tại UCI

Thứ sáu tuần vừa rồi 5/22/98 chúng tôi có đi dự đêm Cultural Night tại Brent Event Center do hội sinh viên Việt Nam tại UCI tổ chức. Cho những bạn nào chưa đi thì đây là một vài ấn tượng để chia sẻ cùng các bạn.

Nói chung đêm ấy là một nỗ lực rất đáng khen của các sinh viên về mặt tinh thần bảo tồn văn hóa cũng như về phần vật chất vì vào lúc mùa thi vừa xong. Là một cụ – à quên – cựu sinh viên mấy năm qua tôi không khỏi suy tư một tý về ngày nay và hôm qua trong cách tổ chức và nội dung chương trình. Có một điều rất Việt Nam là các bạn rất nể trọng các khán giả nhất là những người đi trễ vì chương trình ghi 6 giờ khai mạc trên vé mà hơn 7:30 mới bắt đầu để chờ mọi người đến.

Mở đầu là chào quốc kỳ Việt Nam rồi đến Mỹ. Hơi nghiêm trọng cho một đêm văn nghệ đấy nhưng hát hay cũng được. Có điều theo tôi nên chào quốc kỳ Mỹ trước thì “đúng lệ” hơn vì sao đi nữa đây cũng là quê hương “bất đắc dĩ” của chúng ta. Nhập gia tùy tục nhập sông tùy khúc đấy mà lị! Thiết nghĩ như vậy không ai bắt lỗi vọng ngoại đâu.

Chương trình được dàn trong cảnh hai bạn, một gái một trai, theo cốt chuyện “Back to the Future” được ông ‘Doc’ chở xích-lô vào lịch sử Việt Nam từ thời hai bà Trưng đến ngày nay. Trước và sau vở kịch chính có phần vũ “modern” và phần fashion show.

Vở kịch ca nhạc để thương hòa đồng nhạc Việt và nhạc Mỹ. Phần nhạc Việt tôi rất thích vì các bạn cũng khéo chọn bài. Nhạc Mỹ thì hơi ngộ vì bài Colors of the Wind có pha vào “trung thu” moon, mango, vân, vân, tôi không nghe rõ. Có lẽ các bạn muốn hài hước không biết.

Phần fashion show mới và cổ khá hay và để vào phần cuối. Nhạc hay, quần áo, cách trình diễn khá hấp dẫn. Sau show có một cái tiệc “party” nhưng chúng tôi không ở lại.

Nghe nói đây là lần đầu tiên một màn trình diễn như vậy được tổ chức. Nói chung nên ủng hộ để tiếp tục khuyến khích các bạn trẻ

nhớ về quê hương của ông cha mình. Có điều nên sửa đổi một tý để có một nội dung “tinh nguyên” hơn đừng pha trộn nửa nghiêm nửa giỡn (chào quốc kỳ và Colors of the Wind lại).

Lan Đình

Chuyện Cười

MY GOOD FRIEND

Nhỏ P uể oải bước ra khỏi phòng psychobio lab. Chợt có tiếng gọi từ sau lưng:

“Hey Jasmine! Wait up!”

Nó quay lại, thấy thằng Steve, bạn cùng lớp History của nó đang chạy xồng xộc đến, miệng còn đang ngồm ngoàm miếng bánh mì.

“So, how was the practical exam?” Steve hỏi.

Nhắc tới cái practical exam trong lớp psychobio làm mặt của nhỏ P buồn hiu. Nó nhún vai... hơi ấp úng:

“It was kinda... confusing!”

Steve thấy vậy, bắt đầu tra tấn nhỏ P bằng một tràng loạt câu hỏi liên quan đến cái test. Mà hình như câu nào Steve hỏi, nhỏ P đều trả lời không dứt khoát được nửa câu. Steve thở dài, uống cho hơi sáng nay nó ráng đến trường sớm để kèm thêm cho nhỏ P. Nó đột nhiên buông miệng chắt lưỡi, ra vẻ tiếc rẻ:

“If only you are in my lab!”

Nhỏ P thoáng xúc động, thằng bạn này coi vậy mà tốt bụng ghê. Không những đã giúp mình ôn bài mà giờ còn muốn cho mình copy trong lớp nữa. Nó cười nhẹ, hỏi lại cho có lệ:

“Why? Would it make any difference?”

Thằng Steve thật thà, “At least then you can lower the mean for my session!”

Màu Cờ Máu Trên Nền Trời Tị Nạn

Ngày ra trường tại trường đại học cộng đồng Santa Ana (Rancho Santiago Community College) tháng năm vừa qua đã khiến cho toàn thể cộng đồng sinh viên Việt Nam tại miền Nam California bị bất ngờ vì hiện tượng lá cờ máu việt cộng xuất hiện. Điều mà sinh viên chúng ta cần phải làm là làm sao ngăn chặn hiện tượng trên trong tương lai.

Các ban chủ tịch của các VSA tại các trường sẽ có hành động nào trong tương lai để tránh hiện tượng lá cờ máu việt cộng tung bay tại trường của mình? Chúng ta không thể không quan tâm đến sự kiện trên, vì hình như bè lũ việt cộng luôn rình mò đợi dịp lợi dụng quan hệ ngoại giao để treo lá cờ máu sao vàng kia như tại trường Santa Ana. Chúng ta đều tị nạn cộng sản. Cha mẹ, gia đình chúng ta không ít thì nhiều đều hằn in dấu tích đau thương do việt cộng tạo ra, ví dụ như cha mất, gia đình tan nát vì cái gọi là "học tập cải tạo", anh, em bỏ mạng, tàn phế vì cái gọi là "kinh tế mới", "nghĩa vụ quốc tế tại Cambodia", gia đình tan nát, đau khổ vì "đánh tư sản", "phản cách mạng". Nếu nói là "quên hận thù, hòa giải" mà hãy lo cho quê hương thì chúng ta khó mà quên các vụ đàn áp, khủng bố mà bọn việt cộng vẫn còn tạo ra tại quê hương. Ví dụ như gần đây linh mục Chân Tín và cựu giáo sư Nguyễn Ngọc Lan bị việt cộng cho người đụng xe té, các bạn nghĩ sao về cái lối "quên hận thù, hòa hợp hòa giải" của bè lũ việt cộng.

Tôi có hỏi một người bạn gái suy nghĩ sao về hiện tượng đã xảy ra tại trường Santa Ana, và cô đã trả lời tôi rằng "giá mà biết được đũa nào đưa lá cờ đó... thì đánh cho nó một trận cho đỡ tức!!!" Chúng ta sẽ chẳng bao giờ biết được ai là kẻ đưa lá cờ đỏ sao vàng vào trường Santa Ana, nhưng chúng ta phải cho các hiệu trưởng (chancelors) tại trường học của chúng ta

biết rằng chúng ta chỉ có duy nhất một lá cờ: cờ vàng ba sọc đỏ trong ngày ra trường. Sinh viên chúng ta cũng không nên đợi sự việc xảy ra rồi mới hoạt động như trong trường hợp tại trường Santa Ana vừa rồi. Các VSA có nên tìm hiểu xem tại trường của mình có ý định treo quốc kỳ trong ngày lễ ra trường hay các dịp lễ không? Các VSA sẽ làm gì để đưa lá quốc kỳ cờ vàng ba sọc đỏ tung bay trong các trường hợp trên?

Bạn Trẻ Nghĩ Gì Về Cuộc “Bầu Cử Cộng Đồng” Vào Ngày 31 Tháng 5?

Hiện nay cộng đồng miền Nam California đang phải chứng kiến một cuộc “bầu cử cộng đồng” thứ hai sau khi ông Đỗ Trọng Đức trúng cử chủ tịch đại diện cộng đồng miền Nam California vào tháng một năm 1998. Nhiệm kỳ trước ông Bùi Bình Bàn nắm chức vụ trên.

Năm nay đã mang lại những sự kiện khiến cho cộng đồng Việt Nam lâm vào cảnh “dầu sôi lửa bỏng”. Trước ngày bầu cử cộng đồng, cựu chủ tịch Bùi Bình Bàn đã nhóm họp và ra tuyên bố hủy bỏ cuộc bầu cử. Hầu hết các phương tiện truyền thanh, báo chí, truyền hình tại miền nam California đều không chấp nhận sự hủy bỏ bầu cử kia, và tiếp tục ủng hộ cuộc bầu cử. Liên danh của ông Đỗ Trọng Đức trúng cử trong tình thế “không còn đối thủ” trong cuộc bầu cử vừa qua (tháng một năm 1998). Liên danh của ông Trần Ngọc Thăng đã rút lui vào giờ chót vì thiếu người.

Ông Bùi Bình Bàn đưa lý do là cuộc bầu cử kia có sự gian lận trong giai đoạn vận động tranh cử và “thiếu dân chủ” vì chỉ có một liên danh tranh cử, nên ông cho rằng liên danh của ông Đỗ Trọng Đức “bất hợp lệ”. Vì thế ông Bùi Bình Bàn sẽ tổ chức lại cuộc bầu cử vào ngày 31 tháng 5 vừa qua để bàn giao chức chủ tịch cộng đồng cho hợp lệ.

Giới trẻ chúng ta nghĩ gì về hiện tượng

trên trong cộng đồng chúng ta? Điều mà chúng ta đau buồn là chúng ta sắp phải chứng kiến cái cảnh “hai cộng đồng trong một cộng đồng”. Ai là người phải chịu trách nhiệm trong việc tạo ra cảnh tượng đau buồn này?

Dân chủ mang lại cho Hoa Kỳ một sức mạnh khủng khiếp về khắp mọi mặt. Có những khi chúng ta mỉa mai người Mỹ cho dân chúng hưởng một quyền tự do “quá đáng”. Người dân có thể kiện tụng một tổng thống về tội “sách nhiễu tình dục” (Paula Jones vs. The President). Nhưng khi nhìn vào những cuộc bầu cử của người Mỹ, chúng ta mới thấy rõ công trình dân chủ của họ. Nhìn vào cộng đồng Việt Nam của chúng ta tại miền nam California, chúng ta càng thấy buồn hơn cho cái gọi là “học bài học dân chủ” của vài nhân vật trong cộng đồng. Thử nghĩ lại xem nếu các nhân vật ứng cử tổng thống tại Hoa Kỳ vì bất cứ lý do nào phải rút lui khỏi cuộc đua, người còn lại có bị xem là bất hợp lệ không? Thử nghĩ lại xem ông tổng thống có quyền hủy bỏ ngày bầu cử vì chỉ có một liên danh ứng cử không? Điều mà chúng ta phải học từ người Mỹ là đưa hai tiếng “dân tộc” và “quốc gia” lên hàng ưu tiên. Trong cộng đồng, ưu tiên hàng đầu là ổn định cộng đồng và học bài học dân chủ.

Giới trẻ chúng ta không theo bè phái mà ra hoạt động, nhưng chúng ta vì quê hương, dân tộc, và cộng đồng. Tại quê nhà, các nhân vật chống đối đang phải chịu cảnh khủng bố của bè lũ cộng sản. Cựu giáo sư Nguyễn Ngọc Lan và linh mục Chân Tín đã bị bè lũ cộng nô khủng bố, suýt chết. Chúng ta nghĩ gì về các chữ “hoà hợp” và “hoà giải”? Mong đợi các bạn trẻ cho biết suy nghĩ của riêng mình về các chữ trên.

Hẹn gặp các bạn kỳ tới.

KH

mùa hè và bệnh dị ứng

Có rất nhiều người trong chúng ta bị dị ứng trong khi mùa xuân đang trở về hoặc mùa hè đang trôi qua. Lý do chính là vì những bông hoa đang nở rộ trên khắp nẻo đường và tung phấn hoa trong không khí. Phấn hoa được gió đưa đi khiến chúng ta hít phải nên bị sổ mũi hắt hơi và chảy nước mắt. Chúng ta thử xem bệnh dị ứng là gì và ta có cách nào để ngừa được bệnh đó chăng.

Có nhiều người rất dễ bị dị ứng vì bất cứ một lý do gì. Chẳng hạn như khi đang đi ngoài trời lạnh rồi bước vào một cái xe hơi nóng bức. Chẳng hạn như hít phải một vài chất hóa học dùng để chùi rửa các vật dụng trong nhà, hoặc hít phải bụi bặm, hay ăn phải một vài thức ăn có chất sinh dị ứng. Nói chung dị ứng sổ mũi là phản ứng của cơ thể chống lại một vài chất lạ mà nó không thích, rồi cơ thể của bạn, bằng những con đường vòng vèo nào đó thông qua hệ thống miễn dịch (immune system), sản xuất ra một chất gọi là histamine khiến chúng ta thấy có những hiện tượng xảy ra như là chảy nước mũi, nước mắt, ho, nhức đầu, vãn vãn...

Nếu sau khi bị dị ứng mà bạn đi khám bác sĩ, thì vị bác sĩ này có thể sẽ cho bạn vài thứ thuốc chống dị ứng, hoặc đôi khi ông ta (hoặc bà ta) còn có thể chích cho bạn một mũi thuốc nếu như bệnh dị ứng của bạn quá nặng và uống thuốc không hết được. Bác sĩ cũng có thể sẽ dặn bạn làm cách nào để tìm ra nguyên nhân của bệnh dị ứng để tránh cái nguyên nhân đó đi. Nguyên nhân của bệnh dị ứng thì có rất nhiều và có thể được kể ra như sau đây:

1) Ăn những chất sinh ra dị ứng: Nếu sau khi ăn xong mà bạn cảm thấy cơ thể phản

ứng thì lần sau bạn hãy tránh hoặc ăn ít chất đó thôi. Những thức ăn dưới đây có thể làm bạn bị dị ứng:

* Dưa leo, nho, cam, lê, dưa hồng (melon), dâu tây (strawberry), cà chua, v...v.. nếu bạn ăn nhiều.

* Trứng, lạp xưởng, thịt thú, lý do là vì bên này họ dùng nhiều chất hóa học để sát trùng trong những chuồng nuôi thú, và họ lại còn chích nhiều thứ trụ sinh cho các con thú để tránh trường hợp chúng lây bệnh nhau và chết cả lũ, ngoài ra họ cũng chích một số chất kích thích để cho con thú chóng lớn, do đó nếu cơ thể bạn đã nhạy cảm mà lại tích chứa nhiều chất hóa học sau khi ăn phải những thịt thú này, thì cơ thể bạn sẽ bị dị ứng. Nhiều người ở bên Việt Nam không có sao, mà từ ngày sang đây bị dị ứng kinh niên, chắc cũng có thể là vì lý do này. Có một số người như vậy sau khi kiêng thịt mà chỉ ăn cá hoặc chỉ ăn chay là hết cả dị ứng.

2) Lau chùi nhà hoặc hút bụi rồi bị sổ mũi: Bạn phải mua loại khẩu trang chống bụi và chất hóa học mà đeo trước khi làm những việc này.

3) Bụi bặm trong nhà làm dị ứng: Đôi khi bạn không hút bụi hay không làm gì hết mà mỗi khi bước vào nhà là muốn sổ mũi hắt hơi ngay: căn nhà bạn có quá nhiều bụi bặm và bạn cần phải thanh toán những món đồ tích chứa bụi.

* Bạn nên dùng loại màn hình bằng nhựa (window blinds, shades) để thay thế cho màn cửa sổ.

* Bạn không nên chứa chất nhiều con thú nhồi bông (nhất là nếu bạn có con nhỏ và đứa bé hay bị dị ứng thì phải giặt mấy con thú nhồi bông luôn luôn hoặc đem

bỏ chúng đi).

* Bạn nên hút bụi thường xuyên hơn (nhớ đeo khẩu trang).

* Bạn dùng một miếng lưới mỏng (ví dụ như miếng võ mỏng phụ nữ) để bịt chỗ lò sưởi phun hơi nóng ra ngoài, để lọc bụi.

* Thay lưới lọc chỗ lò sưởi và máy điều hòa không khí thường xuyên.

* Nếu bạn bị dị ứng quá thì dẹp luôn mấy tấm thảm trong nhà và lát gạch hoặc gỗ thay vào đó.

* Giặt gối, chăn, và vải phủ giường thường xuyên, và để gối ở dưới mền lúc nào bạn chưa đi ngủ.

* Bạn đừng phơi quần áo hoặc vải trải giường ngoài trời: nhụy hoa hoặc mối kiến có thể dính vào đó.

* Bạn phải hút bụi trong tấm nệm giường hoặc ghế salon, hoặc bạn dùng bao plastic để bọc đệm giường và đệm ghế lại, để chống bụi lọt vào trong tấm đệm và lại bay lên mỗi khi bạn nằm hoặc ngồi lên trên.

* Bạn tránh dùng những thứ vải nhung để bọc nệm ghế ngoài phòng khách vì những thứ này là ổ chứa bụi.

* Bạn nên lau chùi bàn ghế luôn bằng những khăn lau ẩm ướt.

4) Đôi khi chó hay mèo của bạn cũng có thể làm cho bạn sổ mũi với bộ lông của chúng khi chúng tới gần bạn. Nên tắm rửa thường xuyên cho chúng, hoặc tránh nuôi chó mèo.

5) Bạn tránh đi ra ngoài nhiều vào những mùa hoa nở, nhất là ở những nơi có nhiều hoa đang nở.

6) Nếu bạn thích ăn mật ong mà thứ mật ong bạn đang dùng có chứa thứ phấn hoa làm cho bạn dị ứng thì bạn có thể thay đổi và dùng thứ mật ong khác.

7) Nếu bạn uống thuốc dị ứng của bác sĩ cho mà thấy nặng đầu, buồn ngủ thì bạn hãy thử uống ít bớt một chút cho mỗi liều; ví dụ như uống thử một phần ba hay một nửa viên mà vẫn thấy công hiệu thì bạn không cần phải uống cả viên thuốc. Người Việt Nam ta thường là nhỏ con và những liều thuốc dành cho người Âu Mỹ thì đôi khi lại là quá nặng đối với người Á Đông.

8) Bạn cũng nên cẩn thận khi mà bạn bị dị ứng nhiều mà uống thuốc không khỏi. Đôi khi bạn không cần phải chích mới khỏi mà một vài phương pháp ngoại khoa cũng có thể giúp đỡ bạn được, ví dụ như ở Việt Nam có người bị dị ứng vì ăn mồi lạp xướng và bị chất hàn the trong lạp xướng tích lại lâu ngày không bài tiết ra được gây nên dị ứng, nổi mề đay cùng mình; người đó uống mãi phenergan mà không ăn thua, đến khi nghe theo lời mách, chỉ cần lấy lá khế già nhỏ chà xát lên da là hết bệnh. Ở bên này thì chúng ta cũng chưa được biết có thứ lá nào có thể dùng thay cho lá khế để trị bệnh nổi mề đay hay không.

Tài liệu tham khảo:

- * UC Berkeley Wellness Letter, Sept. 1997
- * Reader's Digest Guide To Medical Cures & Treatments
- * Prevention's New Food for Healing
- * Diet For A New America, John Robbins

- Hạnh phúc là có một sức khỏe tốt và một trí nhớ dồi dào.

Ingrid Bergman

— Trạng thái hạnh phúc là do mình tự ý chọn lựa, chứ không phải là một phản ứng.

Mildred Barthel

Pleiku, Tuổi Học Trò...

*Chiều hôm nay ta về qua phố cũ
Bước lang thang trên từng xác phượng hồng
Lòng bồi hồi đưa mắt mỗi mòn trông
Hình bóng cũ, thuở mười năm về trước*

*Thuở em nữ sinh còn tóc mượt
Dáng yêu kiều đi các mỗi bước đi
Thuở mà ta vụng dại chẳng biết gì
Ngoài thương trộm, nhớ thầm không dám tỏ*

*Ta nhớ mãi mùa tựu trường năm đó
Em vai gầy, e thẹn nụ cười duyên
Má hồng xinh, e ấp lúm đồng tiền
Ta chết lặng mỗi khi nhìn ánh mắt*

*Thế vậy mà hôm tình cờ đối mặt
Như người câm ta nói được gì đâu
Tự giận mình chuẩn bị sẵn từ lâu
Sao lúc ấy ngôn từ như chú nhóc*

*Rồi cứ thế mỗi khi chiều tan học
Ta theo em như Hoàng Thị ngày xưa
Lời yêu thương sao tả hết cho vừa
Em ác lắm! đâu biết người ta khổ*

*Rồi một hôm ta quyết tâm thổ lộ
Viết thư tình tô đậm chữ yêu em
Đã mấy lần ta cứ mãi đọc xem
Chê chữ xấu thế rồi đem viết lại*

*Có ngờ đâu tuổi mười lăm vụng dại
Trao thư em, ta vội vã chạy đi
Em phân vân như chẳng hiểu điều gì
Đứa con nhỏ ngồi bên trên đọc hết*

*Ta ngu dại tự giết tình ta chết
Em giận rồi, mắt lệ đẫm hoen mi
Đối diện ta em chẳng nói điều gì
Như thăm trách anh này sao liễu quá*

*Rồi cứ thế đến khi trời vào hạ
Giữa sân trường lác đác cánh phượng rơi
Niềm yêu kia chưa tỏ được thành lời
Ta chẳng lẽ gửi tình theo mây gió*

*Rồi một hôm theo em về tận ngõ
Đi bên nhau anh nhắc lại lời yêu
Mắt em rung e lệ dưới nắng chiều
Thẹn thùng đáp mếu anh từ dạo ấy*

*Tình mình vẫn theo thời gian lớn dậy
Nỗi vui buồn cùng chia sẻ cho nhau
Tuổi học trò thoáng chốc vội qua mau
Bỏ trường lớp ta đi không từ biệt*

*Rồi từ đó chẳng còn ai hay biết
Chuyện tình yêu khi mỗi đứa một nơi
Ta ra đi, đi mãi cuối chân trời
Ôm kỷ niệm trọn đời trong thương nhớ*

*Rồi hôm nay đến mùa hoa phượng nở
Ta băng khuâng trở lại viếng thăm trường
Tìm lại người thuở ấy có lần thương
Nhưng tình đã, bay rồi theo mây gió*

*Trường ta học, Pleiku còn nguyên đó
Em bây giờ biến biệt mãi nơi đâu
Chỉ mình ta ôn lại kỷ niệm sầu
Nhặt cánh phượng nhớ thương người năm cũ...*

Lê Văn Toại

RỪNG

LÊN... RỪNG

RỪNG

— Có nhà có cửa không ở, có giường êm nệm ấm không nằm, đương không xách mạng lên rừng nằm, thiệt là không hiểu nổi tụi mày...

Đấy là lời các ông bố bà mẹ hay cần nhân con mình mỗi khi thấy mấy đứa con cưng của mình muốn lên... rừng ở.

Lên rừng ở đây nghĩa là đi cắm trại. CẮM TRẠI, hai cái chữ thật hấp dẫn đối với nhiều người. Muốn chứng minh bố mẹ mình nói đúng hay sai thì mình cứ đi cắm trại thì biết.

Hàng năm Tí tui được nhiều thông báo về các trại hè tổ chức ở khắp nơi. Nhiều lúc Tí tui rối cả lên vì không biết trại nào sẽ đi, trại nào không đi. Nào là trại hè Lửa Việt bên miền Đông, trại Về Nguồn vùng Kentucky, trại Tây Bắc và trại Tin Yêu vùng tiểu bang Washington, trại Lên Đường ở Texas, trại Về Với Non Sông vùng Nam Cali v.v...

Năm nào Tí tui đi ít nhất cũng hai, ba kỳ trại. Mỗi kỳ trại mang lại cho mình thật nhiều niềm vui, kỷ niệm cũng như những học hỏi và bạn bè mới.

Đi cắm trại rất là vui. Bên cạnh những dụng cụ cá nhân, mình còn mang theo lều nè, túi ngủ nè, đèn pin nè, đàn guitar nè, bài ca nè v.v... Người nào "khôn" hơn thì đem theo vài bị bánh, vài cục kẹo để dụ người khác làm... bạn mình. Thử tưởng tượng ở giữa chốn rừng núi hoang vu, hùng vĩ, thơ mộng..., có một người đẹp đang thơ thẩn một mình..., mình tiến tới mời nàng một cục kẹo chocolate ăn cho khỏi... cô đơn thì cô nàng không cảm tình với mình sao được. Chuyện như vậy thì chỉ xảy ra ở trên... rừng, ở dưới thành thị mà làm quen kiểu đó thì người ta... bỏ chạy.

Còn nữa, ngủ trong lều cũng là một điều rất thú vị. Nhà mình ở to quá thì mình cảm thấy chán, cho nên khi chui vào cái lều nhỏ bé tí, mỏng manh thì mình thấy là lạ, thích thích. Người lớn thì cũng giống như em bé, thấy cái gì lạ thì cũng thích, cũng đòi chui vào cho bằng được. Ngủ lều thì hơi chật chội, nhiều lúc đang ngủ bỗng nhiên nghe tiếng sột soạt. Ồ, thì ra một tên xin vào ngủ chung vì hần không có chỗ ngủ. Thôi thì cũng tội, tụi mình cho hần "tị nạn" tạm đêm nay. Ba, bốn người nằm xích qua cho hần có một chỗ đặt lưng. Nhưng chưa hết, đang nửa đêm sao bỗng

lạnh thế này, cái túi ngủ thay cho mền đắp đang bị ai kéo,... thì ra gã tị nạn kia lạnh quá, lợi dụng ngủ say gã kéo luôn cái túi ngủ của mình để đắp cho chả. Một đêm cứ giành qua kéo lại như vậy hai ba lần mà không... đánh lộn thì cũng thật là hay.

Ngủ lều cũng còn có cái vui là trò chuyện tới gần sáng mới ngủ, hay nằm nghe tiếng đám con gái bên kia cười khúc khích vì những chuyện gì mà chỉ có trời mới hiểu. Càng về khuya, đôi mắt càng muốn nhắm lại, bỗng một đứa đề nghị: "Thôi khuya rồi, ngủ, ngủ nhé..." Cả bọn đồng ý, nhưng một vài phút sau bỗng có một tên trong lều hỏi một câu lảm ca lảm cẩm gì đó rồi cả bọn lại mở mắt thao ráo để bàn cái chuyện lảm ca lảm cẩm ấy. Cứ vậy mà tới gần sáng mới ngủ.

"Khốn thay cho những kẻ dậy sớm..." Tí tui thường thò đầu ra phán câu này cho những tên bạn mắt nhắm mắt mở, gật gà gật gù bò ra khỏi lều để đi lễ cho kịp. Cái tội không chịu ngủ mà ráng thức cho tới ba, bốn giờ sáng để rồi sáu giờ sáng bò dậy đi lễ là một cái... tội nghiệp. Phán xong câu đó Tí tui kéo mền che đầu rồi ngủ tiếp, sung sướng vô cùng vì được ngủ rộng rãi.

Buổi sáng ở đất trại trời lạnh lạnh. Mình mang cái áo lạnh, tay cầm ly cà phê đi lòng vòng cũng là một cái thú. Cảnh thiên nhiên hùng vĩ, cảnh chim chóc líu lo trên cành, cảnh im ắng của trời đất cho ta một cảm giác thanh bình. Những bận rộn bon chen với cuộc sống bỏ lại sau lưng, ta hãy hưởng những giây phút tuyệt vời này đã.

Khổ nhất trong kỳ trại là ban tổ chức trại, ở đây Tí tui đang muốn nói về những kỳ trại đông người. Ban tổ chức phải lo đi tìm đất trại, dựng cổng trại, mua và mượn dụng cụ trại, liên lạc với trại sinh, ẩm thực, vệ sinh, an toàn trật tự, chương trình sinh hoạt v.v... Nhưng chưa hết vì sau kỳ trại ban tổ chức phải còn lo hạ cổng trại, kiêng vác vật dụng, trả đồ mượn, tổng kết, rút kinh nghiệm cho các kỳ tổ chức tới. Tất cả những việc này được làm với sự thiện nguyện, nhiệt tình mà nhiều trại sinh không biết.

Điều đáng buồn là thỉnh thoảng vẫn có những trại sinh vô ý thức, không tuân theo kỷ luật trại, nhiều lúc làm khó chịu cho người xung quanh. Cũng may những chuyện như vậy ít khi xảy ra, mà nếu có xảy ra thì ban tổ chức đều có cách giải quyết.

Ở một kỳ trại, lều trại là một trong những nét đẹp nhất. Thủ tưởng tượng giữa vùng thiên nhiên có những lều trại đủ màu sắc, đủ kiểu được dựng lên thì không đẹp sao được. Dựng một cái lều thì nhiều lúc hơi khó nhưng hạ một cái lều chỉ vài ba phút là xong. Thế nhưng nhiều trại sinh không ý thức được điều này. Họ lo xa, sợ mất công phải dọn lều lúc bế mạc trại nên họ lo hạ lều sớm để lúc bế mạc xong thì họ về cho lẹ. Chính điều này làm ảnh hưởng đến những người khác, khiến nhiều người cũng hạ lều như họ. Vì nhiều lều bị hạ xuống, không khí trại bị giảm đi nhiều, vẻ đẹp của kỳ cắm trại bị ảnh hưởng, tinh thần trại sinh cũng xuống theo. Đây là chuyện “con sâu làm rầu nồi canh”. Do đó mọi trại sinh nên ý thức chuyện này để giữ không khí trại được lúc nào cũng tươi vui.

Các chương trình sinh hoạt trại thường rất phong phú. Những buổi hội thảo thật sôi nổi giữa các trại sinh về những vấn đề thực tế của tuổi trẻ. Những nguyện vọng, suy tư, thắc mắc được nêu ra, chia sẻ, giải đáp. Các vị cao niên, những bậc cha chú, đàn anh cùng với đàn em, đàn con cháu cùng chỉ nhau những phút giây sinh hoạt thân mật. Hội thảo là một chương trình có

giá trị tinh thần cho tuổi trẻ.

Bên cạnh đó, những trò chơi sinh hoạt vòng tròn, trò chơi lớn, trò chơi thi đua, v.v... tạo cho kỳ trại một không khí rất sôi nổi. Các đội thi đua nhau để chiếm giải nhất, nhì ba. Đội thua thì nhiều lúc cũng được giải... an ủi, giải... tội nghiệp, vui vô cùng. Trong những trò chơi thi đua toàn đội, các đội sinh coi nhau như anh em, làm việc hết mình để đưa đội mình chiếm giải. Những ai đã đi những kỳ trại tập thể kiểu này thì chắc khó quên những kỷ niệm đó.

Và khi hoàng hôn gần buông xuống, trại sinh ơi ới gọi nhau để tập văn nghệ. Đội này tập kịch, đội kia tập vũ, đội nọ tập hoạt cảnh, không khí thật khẩn trương và vui nhộn. Tất cả đều dồn hết sức để chuẩn bị tham gia đêm lửa trại.

Khi màn đêm buông xuống...

“U... u... u... u... u..., xin tất cả các trại sinh chuẩn bị đón thần lửa...” Không khí trại bỗng im phăng phắc. Trời tối đen như mực. Những ngọn đèn đuốc đều được dập tắt. Các trại sinh đứng theo đội của mình.

Từ trong không gian, một giọng nói vang

lên: “Từ ngàn xưa người ta đã biết đến lửa. Lửa..., lửa là tượng trưng của sự tàn phá. Lửa là tượng trưng của sự hủy diệt. Lửa..., lửa cũng là nguồn sống của tất cả chúng ta. Lửa đem lại sự ấm áp cho nhân loại. Lửa cùng đi với sự phát triển của xã hội loài người... Và đêm nay, thần lửa sẽ đến với chúng ta... u... u... u...”

Một ngọn đuốc lấp lánh từ xa, đó là ngọn đuốc của thần lửa. Rồi trại sinh thấy thêm nhiều ngọn đuốc nữa theo sát ngọn đuốc ấy. Hàng đuốc dần dần rõ hơn với những thanh niên, thanh nữ cầm đuốc chạy đến vòng tròn lửa. Thần lửa và những người này cùng châm lửa vào vòng tròn lửa. Ngọn lửa bùng lên thật to, thật cao. Tất cả mọi người cùng nắm tay nhảy múa theo bài “Nhảy Lửa”, không khí hào hứng vô cùng.

Dưới ánh lửa, trại sinh cùng hát với nhau những bài ca quê hương, những bài tình ca. Họ sống những giây phút thật sôi nổi, vui thú, ý nghĩa. Những vở kịch, hoạt cảnh, vũ điệu sáng tạo đem lại những ngạc nhiên, thích thú vô cùng cho tất cả mọi trại sinh. Đó là những kỷ niệm thật khó quên. Đêm lửa trại bao giờ cũng là đêm đáng ghi nhớ nhất.

Mỗi một kỳ trại là mỗi một kỷ niệm đẹp. Mỗi một kỳ trại đều có nhiều niềm vui. Nhiều khi đi trại về trại sinh cảm thấy nhớ không khí trại, cứ giống như voi nhớ rừng già vậy. Rồi họ mong chờ có một kỳ trại khác để về... rừng.

“Reng... reng... reng...” “Hello???” “Tí Tiểu Tụy ơi, đi trại không, ghi danh sớm đi, không thì hết chỗ đó!” Ôi, làm sao mà Tí tui từ chối được những lời mời đầy quyến rũ ấy được. Thế rồi lều nè, túi ngủ nè, đèn pin nè, đàn guitar nè, bài ca nè..., hình như mình còn quên gì nữa..., ồ đúng rồi, vài cục kẹo chocolate để dụ người khác làm... bạn mình.

Thế đấy, lên... rừng vui thế đấy. Thế thì tại sao đọc giả Non Sông không chuẩn bị tham gia các cuộc cắm trại tổ chức gần xa để đem lại những phút giây vui thú nhất cho cuộc đời mình.

Tí Tiểu Tụy

tháng ngày đã qua

Tặng T.M.H.

Tôi và anh quen nhau không phải trong một buổi chiều dạo phố, trong một buổi sinh hoạt sinh viên hay trong thư viện mà là trong một buổi tang lễ người thân của một người bạn. Người bạn mà anh quen cũng chính là người bạn của tôi. Thế là anh và tôi quen biết nhau.

Là cô sinh viên vừa lớn, mới bước vào trường, tôi vẫn chưa rút ra khỏi lớp vỏ bọc của mình. Tôi vẫn nhút nhát và rụt rè. Còn anh, anh cởi mở, thẳng thắn và bao giờ cũng là người dẫn đầu trong mọi cuộc đi chơi trong nhóm. Sách vở học đường anh đã hoàn tất.

Anh rất thành công trong việc học và đang sử dụng những kiến thức gom nhặt được bấy lâu nay trong học đường vào việc làm. Tôi vẫn chập chững từng bước trong nấc thang của học đường. Những bước chân có lúc suýt ngã vì quá non nớt. Lúc đó, anh là hiện thân của sự may mắn. Anh đến bên tôi và giúp tôi gượng dậy bước tiếp, đi qua những môn học mà theo tôi, nó rất khô khan và nhàm chán. Có dạo suýt bị fail lớp, tôi gọi anh ngay chỗ làm. Sắp xếp việc làm 20 phút sau anh có mặt bên tôi. Cách chọc cười ngộ nghĩnh của anh đã làm tôi tỉnh táo sau trận mưa nước mắt vì điểm thấp. Bên anh, bao giờ tôi cũng là một chú cừu non nớt, yếu đuối cần chỗ che. Còn anh, anh là một người anh hoàn hảo. Tôi tin tưởng và kính phục anh. Tôi tâm sự với anh tất cả những tâm sự của em gái với người anh trai. Những mẩu chuyện vui mà tôi lượm lặt được ở trường cũng để dành làm quà kể cho anh. Tôi kể cho anh về tất cả những người bạn xung quanh tôi và cả những "cây si" mọc trên lối tôi đi trong khuôn viên trường.

Tôi vô tư đi qua những mùa học có anh bên cạnh chỉ vẽ, hướng dẫn tôi học. Trong tôi nhiều lúc anh là một người anh, nhiều lúc anh là một người thầy. Một người thầy rất nghiêm khắc trong lúc giảng bài

cho tôi. Một chiều dắt tôi xuống phố dạo shopping gặp người bạn của anh đang đi ngược chiều. Người bạn vỗ vai anh và nháy mắt chỉ tôi: "Ai đây?" Anh cười cười không đáp. Tôi bỗng nhận ra trong ánh mắt anh nét lúng túng khó xử. Tôi cũng cảm thấy băng khuâng ngỡ ngàng. Tôi biết rồi đây người ta sẽ lần lần lọc bỏ cái vỏ anh em giữa anh và tôi mỗi khi chúng tôi xuống phố. Tôi lo lắng sợ mất đi hình ảnh đó. Tôi không dám nghĩ tới những hình ảnh nào khác ngoài hình ảnh anh em giữa anh và tôi. Một nhỏ bạn thân đã một lần nói với tôi: "Nhỏ còn ngây ngô quá! Phải dẫm chân vào mới biết được độ nóng, lạnh của nước chứ!" Tôi mặc kệ bỏ ngoài tai tất cả. Có lẽ tôi sợ! Trong lúc tôi cố giữ cái hình ảnh anh em giữa anh và tôi thì anh đang muốn mở xẻ nó ra ngàn mảnh để thay thế vào bằng một hình ảnh khác mà tôi muốn tượng ra là thân hơn bạn bè.

Cho đến một ngày, anh nói chuyện với tôi thật nghiêm túc, không phải của người thầy giáo với học trò hay của một người anh đối với đứa em gái mà là của chính anh, của chính anh đang nói với tôi, với con bé nhút nhát nhưng cũng không phải là không cứng đầu. Tôi tưởng anh nói giỡn

chơi, nhưng không, anh đang nói thực. Anh đang nói chuyện một cách nghiêm túc. Cái vỏ ốc nhút nhát, ngây ngô vẫn còn bao bọc lấy tôi. Sợ sệt, rụt rè, tôi không thể đi xa hơn được nữa. Có nghĩa là tôi không thể thay đổi mối liên hệ anh em giữa anh và tôi mà chúng tôi đã trải qua. Cũng có thể là sự thay đổi này quá sớm làm tôi sợ, chưa dám dẫm chân vào cuộc phiêu lưu mới, cao hơn tình bạn.

Anh buồn. Có lẽ anh giận tôi. Tôi nghĩ như vậy. Nhưng tôi không biết làm cách nào khác hơn. Tôi đã tự làm bể chiếc bình thủy tinh quý báu, làm vỡ tan chuỗi ngày êm đềm thật dễ thương, thật vui bên anh ngày nào bởi tính tình còn quá bông bột nơi tôi. Nỗi buồn len lỏi vào tim tôi lạnh buốt. Phải chăng đó là cái giá mà tôi phải trả cho sự bông bột, trẻ con nơi tôi.

Ngoài kia trời đang nắng. Những giọt nắng mong manh vô tư xuyên qua màn cửa sổ. Tôi mong giọt nắng gay gắt hơn, nóng bỏng hơn để sưởi ấm tôi phần nào. Nắng có hiểu tôi không? Còn anh, tôi nghĩ anh sẽ hiểu.

Sơn Ca

Tháng 6, 1997 – UC Irvine

mùa hè ăn món Salad

Cái nóng của mùa hè đã đến. Có lẽ trong mỗi chúng ta, nhất là các bạn gái đang suy ngẫm để tìm kiếm một món ăn thật tươi mát và không tốn thì giờ để sửa soạn cho một bữa ăn sau một ngày học mệt mỏi hay một ngày làm không kém phần vất vả. Kiểu Mi xin mách các bạn một món rất dễ làm và tốn rất ít thì giờ nhé, đó là món salad!

Chuẩn bị cho 6 người ăn

Chuẩn bị:

— Một bó salad lựa bó nào có màu lá xanh lợt, lá mỏng và mềm (chứng tỏ salad còn non)

— 2 trái cà chua chín. Lựa trái có màu đỏ, da căng và nặng
— 1 củ hành tây
— 4 quả trứng
— 1/2 lbs thịt, lựa thịt loại mềm, sơ nhỏ
— 1 trái chanh

Cách làm:

— Salad rửa sạch, cắt nhỏ độ dài chừng 3 lóng tay, để ráo nước rồi sắp vào đĩa lớn
— Cà chua xắt lát, sắp đều lên trên salad
— Trứng đem luộc, canh vừa chín tới đem ra xắt lát để lên trên cà chua
— Thịt bò xắt lát mỏng, xào trong chảo

dầu thật nóng cho vừa chín tới. Để thịt bò lên trên trứng và cà chua
— Rưới nước mắm chua lên trên

Cách làm nước mắm:

— Đập dập miếng tỏi, khử dầu, để nguội
— Hòa nước mắm và một chút tiêu (tùy theo thích ăn cay nhiều hay ít)
— Hành tây xắt mỏng, vắt chanh vào để khử mùi hành.
— Pha nước mắm + tiêu vào tô đựng hành đã vắt chanh.
— Cho hỗn hợp nước mắm vào chung với dầu đã khử.

Chúc các bạn có một bữa ăn tuyệt diệu.

CHUYỆN VUI

quà FREE...

Hôm qua trường UCI có cái job fair. Con Lý vô tình đi ngang student center trước khi vào lớp, thấy cả đồng viết, postnotes, kẹo, giấy... cho free ở mí cái quầy company representative. Nó khoái chí, chôm đầu ra cái bịch tổ chẳng, đi từng từng quầy từng quầy, chĩa hít mấy cái đồ linh tinh mà cất vô cho dù nó không có chút ý định nào kiếm job cả. Đoạn, nó đi đến cái quầy của Adaptec, thấy cả đồng sinh viên, đa số là nam, đang đứng chen lấn. Nó đảo mắt lên bàn, chẳng thấy bánh kẹo mực viết chi ráo, chỉ có cái hũ to ơ là to, đựng đầy những bao nhỏ nhỏ mà chưa ai thèm lấy. Nó nghĩ chắc là chỗ ni đang cho ba cái computer screen quiper hay cleaner chi mà mùa rồi nó đã chôm được. Mừng thầm trong bụng, nó tìm cách chen vô, vì nó cũng cần cái giấy này đem về lau cái tivi screen cho đỡ bụi. Nó đứng trước cái hũ, thò tay vào rút ra một bọc, thì cái thằng representative của Adaptec ngẩng mặt lên nhìn nó liễn, "Hi!"

Nó quê quê, chào đại hấn một câu.

Hấn chỉ cười mỉm mỉm rồi nói, "Help yourself."

Nó khoái chí. Thằng này coi vậy mà dễ thương, hổng có bắt nạt mấy đứa chuyên môn đi lấy đồ free như mấy thằng ở hãng khác. Nó giả lả, "These stuffs are great! I took some home last time and they cleaned pretty quell. My mom loved it!"

Hấn tròn mắt, "Oh, really!... Take more if you like!"

Nó làm bộ như không cần mấy. Trong bụng nhủ thầm hồi nũa ra lớp sẽ quay đầu lại lấy thêm. Mấy cái thằng đứng xin job chung quanh thiệt là ngu quá, có đồ clean free như vậy mà không chịu lấy. Đem đĩa lau kiếng mắt cũng sạch vậy. Để một mình nó hưởng, thích ghê!

Nó quay đầu định đi ra, thì mấy thằng học sinh sau lưng cứ dòm dòm nó. Nó hơi bực

minh, vì có mấy đứa là học sinh nhìn mặt biết VN ngay, cứ cười cười nhìn nó. Nó nhú mày, lách người đi ra, lằm bằm... "Cái lữ học CS sao mà dề nhỉ!"

"Chùng nào em ra trường?" Có một giọng Nam lên tiếng kể bên nó.

Nó quay mặt lại, giờ giờ cái bọc lên phân bua, "Oh, not until next year. I just want this!" Rồi nó quay gót bỏ đi.

Vừa đi, nó vừa lần lần cái bọc bạc trong tay cho đỡ ngượng, rùi cầm lên đọc coi nó ghi cái gì trên bọc... cho ra vẻ mình đang bận rộn để thằng khỉ kia khỏi đi theo. Mặt trước của bọc có chữ Adaptec lớn, với hàng chữ slogan nho nhỏ đi vòng phía trên "Come grow with us". Nó lật ra phía sau bọc, thấy có hàng chữ instructions nhỏ xíu:

"Use to prevent pregnancy. Disposable."

JP

hạnh phúc ời, có còn đó không?

“Hè này em muốn về VN.” Nàng chớp chớp đôi mắt nâu long lanh nhìn hẳn, hơi dò hỏi. Hẳn cười thâm trong bụng, biết chắc ngay trước sau gì nàng cũng sẽ nói câu này. Năm nào cũng vậy, hễ Cali bắt đầu chuyển mình xoay người gần lại bác Thái Dương mặt trời là nàng cũng bắt đầu xoay cuộc đối thoại hàng ngày thành những lời nói xa, nói gần về một chuyến du lịch về thăm quê hương. Và mỗi lần như vậy, hẳn cũng nhẫn nại ngồi nghe nàng thao thao bất tuyệt kể về Việt Nam, những nỗi nhớ nhung, những sự luyến tiếc, hay đúng hơn là những gì còn sót lại trong ký ức của nàng.

“Nè, em muốn về bên di Đà Lạt, đi Nha Trang chơi! Em nghe nói ở đó có nhiều thắng cảnh đẹp lắm đó!” Nàng ngả người lên chiếc ghế sofa, bỏ hai chân toong teng thông qua tay vịn của ghế một cách thoải mái, líu lo bàn tiếp, “Chắc bây giờ trường học cũng thay đổi nhiều lắm anh hé?... Bây giờ nữ sinh đều mặc áo dài. Nhìn vào sân trường chỉ thấy những tà áo dài tha thướt, trắng xoá một màu, chắc đẹp lắm nhiiii?” Nàng mỉm cười.

Hẳn biết nàng rất mê áo dài. Nàng rời Việt Nam lúc vừa vào trung học. Lúc đó nàng vẫn còn mặc áo sơ mi trắng và chiếc jupe xếp li xanh dương đậm, lắc lư cái đuôi tóc buộc gọn trên đầu mà ôm cặp tấp đến trường. Cho đến một hôm khi nàng được mẹ dắt đi dự lễ tốt nghiệp đại học của chị Ba, lần đầu tiên thấy chị yếu điệu, tha thướt trong tà áo lụa màu xanh da trời nhạt, nàng mới bắt đầu mến chiếc áo đượm nồng sắc thái quê hương đó. Hai ba năm sau khi nàng đến Mỹ thì nghe tin tất cả nữ sinh đều được đổi đồng phục thành áo dài. Nàng vừa thích thú, vừa tiếc rẻ vì mất đi cơ hội có quyền mặc áo dài đi học mỗi ngày như đã từng mơ ước. “Rồi em cũng muốn về thăm lại vườn cây trái của ông bà Ngoại nữa!” Nàng nheo mắt như đã tìm được đề tài để kể cho hẳn nghe.

Tuy lớn lên ở thành phố, nhưng hầu hết những kỷ niệm ấu thơ của nàng đã kể cho hẳn nghe đều xoay về quê Ngoại — một nơi nghỉ hè lý tưởng nhất. Nàng kể nhiều lắm, nhiều đến nỗi hẳn chỉ cần nhắm mắt là có thể tưởng tượng ra lúc đó nàng ra sao, đang làm gì. Nghĩ tới khu vườn nhà Ngoại của nàng là hẳn hình dung ra một miền quê hẻo lánh, đồng ruộng bao la, cò bay... gầy

cánh. Nhưng thật ra quê Ngoại của nàng không xa thành thị cho mấy, nó nằm riêng biệt trong một vùng đất đỏ nép sát theo chu vi của quận Tân Bình, xã Tân Hương.

Nàng tăng hăng giọng, lên tiếng khoe, “Nhà Ngoại em có rất nhiều cây ăn trái, nào là cây chùm ruột, cây trứng cá, cây khế, cây măng cầu, ổi, dứa... Cây nào ra trái đều được tụi em chiêu cố rất tận tình. Trưa nắng gắt, em và Lý, nhỏ em họ đồng lúa, rủ nhau trèo vắt vẻo trên cây trứng cá, vừa lật trái vừa ăn tại chỗ, đoạn phun vỏ dầy cả sân. Nếu chán thì cùng nhau đi bẻ khế, hái măng cầu. Nhưng cả bọn thích nhất vẫn là cây xoài Thanh Ca Ngoại trồng ven hồ. Ông Ngoại quý cây xoài đó lắm. Mỗi lần cây xoài đơm bông, ra trái, là ông bà Ngoại dặn dò con cháu trong nhà không được phá phách, phải để yên cho xoài được chín ngọt trên cây. Thế mà lũ nhóc tụi em có nghe đâu.”

Thấy hẳn này giờ vẫn giữ vững vai trò của một thỉnh giả trung thành, lắng nghe không một chút thắc mắc, nàng thích chí, ngừng một chút, đưa tay với lấy ly nước lạnh trên bàn, hớp một mạch và bắt đầu vào câu chuyện.

“Em còn nhớ vào một buổi trưa hè oi bức, khi ông bà Ngoại đang say giấc trưa, thì em, chị Tư, và Lý bắt tay vào mật vụ trong ngày: lén ông bà đi bẻ xoài! Anh biết không, nói nghe thì dễ, nhưng thực hiện thì cũng cần phải chuẩn bị khá kỹ càng. Những trái xoài to, xanh mướt, như đã được ông bà Ngoại sắp đặt sẵn, chỉ treo lủng lẳng tuốt trên những cành cao, để dành những trái tí hon, đèo đọt nằm ở cành thấp. Bắc thang lên bẻ thì quá trắng trợn đi, lỡ bị bắt gặp thì chối đầu cho được. Vì vậy, chị Tư, lớn nhất trong bọn, quyết định lấy giàn ná ra bắn cho rớt mấy trái ở trên cao kia. Cả lũ con gái có bao giờ cầm ná bắn chi đâu. Cho nên chị Tư có nhắm ở độ nào... cũng bắn hụt. Mật vụ không thành, cả bọn tức tối, lượm đá chung quanh mà chọi tới tấp vào cây xoài vô tội. Đá sỏi rơi lộp bộp cứ y như là một trận mưa rào. Cuối cùng, có vài trái xoài chịu hết nổi, đành phải nhắm mắt quỵ sinh, lao thẳng vào.. cái ao bên cạnh. Cả bọn reo hò cho chiến công... dù không được mỹ mãn cho mấy. Sau khi ba đứa đã chắc chắn rằng ông bà Ngoại vẫn còn đang ngủ, Lý được giao cho nhiệm vụ lén xuống bếp, chuẩn bị một chén muối dầm ớt. Còn em và chị Tư thì nắm giữ vai trò trọng đại hơn, phải mò xuống hồ mà cứu vớt mấy trái xoài vô phước. Khổ nỗi, hai tụi em lúc ấy lại chẳng biết bơi, nên phải nhờ vào phao... mới nổi. Phao để bơi hồi đó đối với tụi em là những cái bình dầu bằng nhựa trống không mà mẹ đã bỏ ở sau hè. Em với chị Tư mon men ra bờ ao, hai bên nách kẹp hai bình không với nấp dặng cẩn thận, và

bắt đầu thả người xuống nước. Em “bơi” ra gần giữa ao, mới cảm thấy sao như thân người đang từ từ chìm xuống tuy tay chân vẫn đập nước đều đặn. Em nhìn lại cái phao thì thấy cái bình bên trái bị xút đầu mất tiêu cái nắp đây, nước đang ồ ạt chảy vào. Trời ơi, em đâm hoảng, tay chân đập loạn xạ, quên mất phải kêu cứu. Anh coi, em đang ngộp nước sắp chìm, chị Tư đang bơi ở bờ bên kia, thấy em giẫy dụa ‘bơi’ một cách chượng mắt như vậy mà chị chỉ ngạc nhiên ‘ngắm’ thôi.”

Nàng vừa kể mà vừa ra bộ tịch, say sưa như đang sống lại kỷ niệm lúc đó. Chuyện xảy ra đã lâu mà nàng còn giận, cong môi mắng... trái xoài:

“Em còn tức mấy trái xoài chết tiệt kia lắm đó! Hết chỗ tự tử rồi hay sao mà nhè ngay cái ao nhào xuống, báo hại em bữa đó uống một bụng nước no nê, xém chút lặn luôn cho ba ngày sau mới nổi lại.”

Hắn hình dung đến cảnh tượng nàng chìm dưới ao mà không khỏi bật cười, đành

phải lên tiếng với một chút thắc mắc, “Anh không hiểu tại sao em lại sợ chết chìm chứ! Em to xác như vậy, nhảy xuống ao thì chỉ làm tràn nước lên bờ thêm thôi, còn đầu nước để cho em ngộp???”

Nàng chẳng thèm để ý tới lời phê bình vô duyên của hắn, chỉ liếc hắn một cái dài ngoằng cho bõ ghét, rồi băng quơ đưa mắt nhìn xa xôi, ra vẻ trầm ngâm, “Không biết bây giờ ai đang làm chủ khu vườn đó nhỉ?”

“Thì về VN coi biết liền!” Hắn đứng đưng, tuy dư biết rằng nàng không về được. Nàng chưa học xong thì ba má nàng sẽ không cho nàng về. Thấy vẻ mặt nàng bắt đầu xịu xuống, hắn hối hận sao đã lỡ lời làm chi. Con gái sao mà nhạy cảm quá chừng. Rõ khổ, bộ hắn quên rằng nàng là ưa nóng giận bất thường lắm hay sao. Hắn ngồi xuống kế bên nàng, cầm tay đỡ dành, “Nè, thì năm sau em sẽ ra trường phải không?”

Nàng gạt đầu một cách... nhát gừng. Hỏi

gì mà kỳ cục vậy. Bộ hể đi học thì phải... ra trường hay sao? Nàng không muốn ra trường đâu. Đi học đối với nàng là những chuỗi ngày êm ả không muộn phiền, dẫu có chút lo lắng vào những mùa thi...

Hắn như hiểu ra nàng đang nghĩ gì, vỗ về an ủi, “Anh biết em của anh thông minh lắm, chỉ có cái tội lười mà thôi! Đi học rồi thế nào em cũng phải ra trường, tìm việc làm để tự lo cho bản thân chứ!!! Hứa với anh em sẽ gắng học. Và anh sẽ hứa hè năm sau sẽ dắt em về VN... nếu em chịu!” Hắn như ấp úng.

Nàng mỉm cười một cách tinh nghịch:

“Ai mà thèm đi với anh!”

Hắn lườm nàng, giải thích, “Em không về với anh? Anh về quê Ngoại một mình lỡ trượt chân té xuống ao, rồi ai sẽ là người chịu hy sinh cứu anh nhảy xuống... cho nước tràn ngược lên bờ đây hở???”

Nàng hết nhịn nổi, nhảy xổ vào hắn và néo túi bụi. Hắn đỡ đòn bằng cách thọt cà lét nàng lại, nhưng miệng thì vẫn nài nỉ xin tha. Với phản ứng tự nhiên khi bị nhột, nàng quát đại hai tay, rồi cho chân đạp ngược, đá xuôi tứ phía, và...

“Cà Rầmmmm!”

Nàng giật mình, mở mắt nhìn dáo dác... tìm hắn. Chỗm người qua ghé sofa, nàng thấy hắn nằm sóng suột trên sàn nhà, mặt úp dưới đất, chân trái xoắn ngược ra sau, chân phải còn vướng trên ghế. Hết hồn, nàng vội vàng chạy vòng qua ghé định đỡ hắn lên thì đã thấy hắn bắt đầu cục cựa lồm cồm ngồi dậy. Nàng tròn xoe mắt, không biết nói gì hơn,

“Có sao không...?”

Hắn lại lườm mắt, không thèm trả lời.

Nhìn hắn áo quần xốc xếch, cái mặt lấm lì, nàng vừa thấy tội nghiệp, vừa thấy hắn... dễ thương ghê. Khúc khích cười, nàng giả lả, “Cái tư thế anh nằm hồi nãy nhìn lạ mắt ghê đó!”

Hắn cũng bắt đầu mỉm cười, phỉu lấy hai bàn tay và phân bua, “Thì lâu lâu định tìm cho mình một dáng vóc mới để ‘impress’ em đó thôi!”

Nàng sà vào lòng hắn, nũng nịu, “Em còn tưởng anh hết thương người ta, bỏ trốn qua thế giới bên kia chịu ở rể cho bác Diêm Vương nữa chứ!”

Được dịp, hắn buông thông một tràng, “Ừa! Anh chết đi để cho mai này em có cơ hội để nhớ lại ngày hôm nay, nhớ anh, rồi cho em tha hồ hối tiếc sao lúc anh còn sống không nói chân đừng đập anh lợt xuống ghế mà!”

Nàng lẩm bẩm trong tiếng cười, “Đúng há! Hối tiếc sao không thẳng chân cho anh văng dia VN khỏi tổn tiền mua vé máy bay cho rồi!”

Hắn nhướng mắt hỏi lại, “Vẫn còn muốn về VN lắm à?”

Nàng trả lời xuội lơ, “Thì để năm sau vậy! Còn năm nay, hè năm nay mình đi đâu chơi đây nhỉ?”

Hắn ra vẻ ngạc nhiên, hỏi ngược lại nàng, “Đi cắm trại! Quên rồi à?”

Nàng như sực nhớ ra, giọng reo vui, “Đúng rồi! Tổng hội sinh viên năm nào cũng có trại hè đó mà! Em quên mất chứ! Em nhớ năm rồi trại hè vui ghê đó anh hé! Em khoái nhất là chương trình lửa trại vì họ có nhiều mục hấp dẫn lắm.” Nàng lại lú lo đối đề tài của đối thoại, miệng bắt đầu nghe ngao mấy bài hát sinh hoạt của trại hè, “Anh em ta mau cố chất cây khô vào đây đốt chung...”

Hắn nhéo nhẹ lên mũi của nàng, lắc đầu thâm thì, “Em con nít gì đầu đó!”

Họ tựa đầu vào nhau, say sưa kể chuyện cho nhau nghe, mặc cho phố xá chung quanh bắt đầu lên đèn — chấm dứt một ngày đã cũ. Nàng có biết đâu hôm nay có thể sẽ là một trong những kỷ niệm đáng yêu cho những ngày sắp tới. Và rồi một ngày nào trong tương lai đó hắn lại sẽ nghe nàng kể về những kỷ niệm, hay lướt tiếc của ngày hôm qua, hôm nay, và ngày mai — khi tất cả sẽ không còn trong tầm tay với, “Hạnh phúc không bao giờ tìm thấy được ở hiện tại. Đó là một phần quá khứ được nhớ lại hay một phần tương lai được mơ tới.”

Tử Hạ

Em Ở Đâu

Tặng KH.

Em ở đâu? Em ở đâu?

Sương rơi ướt đẫm mái đầu, anh đi

Người bên nó, kẻ bên ni,

Một trời cách biệt nói gì đây em?

Tiếng gì vọng khê trong đêm,

Hay lời em đó từ nghìn dặm xa?

Ôi, trời đất rộng bao la

Ta sao cô quạnh, người bao la tình...

Tay mình lại nắm tay mình...

Dưới sương có một bóng hình chờ em.

Hoài Vũ

Tổ Tâm

Tặng Tố Tâm

Ta dạo bước thẩn thờ

Như mây chiều phiêu lãng trên thung lũng buồn

Và bỗng nhiên

Ta gặp em

Đôi mắt tinh anh

Nụ cười duyên dáng

Và mái tóc em

Bồng bềnh trong gió

Như cuốn cả hồn ta trôi vào mênh mộng...

Rồi những phút giây ngập ngừng ta muốn ngỏ

Rằng... "Em là hạnh phúc của lòng ta"

Có bao giờ em nghĩ em sẽ thế

Một tâm hồn ta mong đợi bấy nay

Nhật Nam

Nhạc

Lời tình tự của Biển

Nhạc: DNDK
Thơ: Huyền Đan

NON

35

SÔNG